

Yrityksien vastuullisuuden vaikutus yksityishenkilöiden sijoituspäätöksiin

Sami Vuotila

2021 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

Yrityksien vastuullisuuden vaikutus yksityishenkilöiden sijoituspäätöksiin

Sami Vuotila
Rahoitus & Taloushallinto
Opinnäytetyö
Marraskuu 2021

Sami Vuotila

Yrityksien vastuullisuuden vaikutus yksityishenkilöiden sijoituspäätöksiin

Vuosi 2021 Sivumäärä 46

Kun puhutaan megatrendeistä, nousee esiin yleensä puhe yhtiöiden vastuullisuudesta ja yrityksen toimista ympäröivään yhteiskuntaan. Vastuullisuus ei pelkästään yleishyödyllisten järjestöjen tai poliitikkojen ajama asia.

Tämän työn tarkoituksena oli tutkia, onko yritysten vastuullisuudella vaikutuksia yksityishenkilöiden sijoituspäätöksiin. Työn teoreettinen viitekehys koostuu suurimmaksi osaksi suomalaisten rahoitus- ja sijoitustoimintaa käsittelevien kirjojen ympärille. Pääosaa esittää yritysten ja sijoittajien vastuullisuutta käsittelevä kirjallisuus.

Kyselytutkimukseen saatiin 57:n henkilön otanta ja kysely suoritettiin avoimin kysymyksin Google Forms verkkokyselyohjelmistoa hyödyntäen. Kysely julkaistiin sijoittajille suunnatussa forumissa, jossa he voivat myös esittää mielipiteitä koskien kyselyä. Saatujen vastauksien analysoinnissa käytettiin apuna Microsoft Excel -taulukko-ohjelmistoa.

Tutkimustuloksien perusteella osa vastaajista olisi valmiita sijoittamaan oman arvomaailman vastaisesti, jos sijoituskohde lupaisi hyvää tuottoa tai ainakin punnitsemaan sijoitusvaihtoehtoa.

Asiasanat: vastuullinen sijoittaminen, kyselytutkimus, yritysvastuu

Sami Vuotila

The impact of corporate responsibility on the investment decision of individuals

Year	2021	Pages	46
------	------	-------	----

On the subject of megatrends, a common theme is corporate responsibility and the company's actions in the surrounding society. Accountability is not prioritized by non-profit organizations or politicians alone.

The purpose of this work was to investigate whether corporate responsibility has implications for the investment decisions of individuals. The theoretical framework of the work is drawn from books on Finnish financial and investment activities. The main focus is on the literature on corporate and investor responsibility.

A sampling of 57 people was obtained for a survey that was conducted with open-ended questions using Microsoft Forms online survey software. The survey was published in an investor forum where respondents could also comment on the survey.

Microsoft Excel spreadsheet software was used to analyze the responses. Based on the results of the survey, some respondents would be willing to make investments that are against their own values or at least consider the investment alternative if the investment object promised a good return.

Keywords: responsible investing, survey, corporate responsibility

Sisällys

1	Johdanto.....	8
2	Yhteiskuntavastuu.....	9
2.1	Ympäristövastuu.....	11
2.1.1	Viherpesu	12
2.1.2	Viitekehykset ja standardit	13
2.2	Sosiaalinen vastuu.....	14
2.3	Taloudellinen vastuu.....	15
2.4	Sidosryhmät	16
3	Yhteiskuntavastuun historia	18
3.1.1	Historia Suomessa	20
3.1.2	Yhteiskuntavastuun tulevaisuus	20
4	Yhteiskuntavastuun hyödyt yrityksille.....	20
4.1	Vastuullinen sijoittaminen	22
4.1.1	ESG	24
5	Opinnäytetyön tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymykset	24
6	Opinnäytetyön tutkimusmenetelmä	25
6.1	Kohderyhmä.....	25
6.2	Aineiston keruu.....	26
6.3	Laatutekijät hyvälle tutkimuslomakkeelle	27
7	Kyselyn vastauksien analysointi	28
8	Kyselyn vastaukset	28
9	Yhteenveto	32
	Lähteet.....	34
	Kuviot	36
	Taulukot	36
	Liitteet	37

1 Johdanto

Meidän planeettamme on ainutkertainen ja meidän elämäämme täällä koetellaan aika-ajoin vakavilla kriiseillä, jotka haastavat meidän elinmahdollisuuksiamme. Meidän hyvinvointiamme ja tulevan sukupolven hyvinvointia saattaa uhata ympäristön turmeltuminen sekä sosiaaliset epäkohdat. Keskusteluissa puhutaan ilmastonmuutoksesta ja sademetsien harvennuksista mutta myös ihmisten välillä kasvava epätasa-arvo on yksi ihmiskunnan kasvavista ongelmista. (Joutsenvirta, Halme, Jalas & Mäkinen 2011, 11.)

Kun puhutaan megatrendeistä, nousee sieltä esiin usein mainittu yhtiöiden vastuullisuus. Vastuullisuus ei ole pelkästään yleishyödyllisten järjestöjen tai poliitikkojen ajama asia. On nousut yrityksiä, jotka harjoittavat vastuullista liiketoimintaa ja siinä samassa yritykseen sijoittaneet sijoittajat sitoutuvat myös vastuullisen sijoittamisen periaatteisiin. (Silvola, H. & Landau, T. 2019, 10.) Yhtiöt tässä globaalissa maailmassa eivät ole enää suojassa vastuuttomuudesta. Esimerkiksi yhtiön aiheuttama ympäristövahinko saattaa tulla erittäin kalliiksi ihmis-kunnalle. Yrityksen johdon sortuessa lahjomaan päättäjiä toimilupien saamiseksi ja näiden lahjonta epäilyksien noustessa esille. Pahimmassa tapauksessa voi käydä niin, että yritys menettää toimilupansa. Kuluttajat ja sijoittajat ovat nykyaikana erittäin valveutuneita yrityksen toiminnasta. Mikäli yritys harjoittaa epäeettistä tai vastuutonta liiketoimintaa saattaa sillä olla negatiivisia vaikutuksia yrityksen toimintaan. Negatiivinen julkisuus saattaa vaikuttaa muun muassa yhtiön rahoituskustannuksiin. Negatiivisten uutisten leviäminen on nyky-yhteiskunnassa salamannopeaa; internet ja sosiaalinen media ovat kiihdyttäneet tätä trendiä. Tästä syystä vastuullisuusnäkökohdat vaikuttavat yrityksen liiketoimintaan ja sillä on vaikutuksia tätä kautta myös yrityksen talouteen. (Silvola, H. & Landau, T. 2019, 17.)

2020 Finanssiala ry. teetti tutkimuksen Norstat Finland Oy:n toimeksiannosta. Tutkimuksessa selvitettiin suomalaisten vastuullisuus koskien sijoittamista. Millaisia taloudellisia valintoja tutkimukseen osallistujat ovat valmiita tekemään, jotta ilmastonmuutosta voitaisiin hillitä sekä tulevaisuudessa voisimme tehdä kestävämpiä ratkaisuja.

Kyselyyn vastasi ikäryhmiltään 18-84-vuotiaat suomalaiset, joilla on sijoituksia pörssiosakkeissa, rahastoissa tai säästö- ja sijoitusvakuutuksissa. Kyselystä nousi esiin etenkin nuorten sijoittajien valmius tyytyä lyhyellä aikavälillä heikompiin tuottoihin. Nuoret olivat myös valmiita odottamaan vähäpäästöisen tuotto kohteen arvonnousua. Vanhempi ikäpolvi suhtautui asiaan kriittisemmin tai eivät halunneet ottaa asiaan kantaa. (Finanssiala 2020.)

Aihealueena vastuullisuus ja sijoittaminen on ajankohtainen. Kyseessä on kuuma keskustelunaihe, johon esimerkiksi Nordnet on luonut vastuullisuuspisteityksensä. Opinnäytetyön tarkoi-

tus on selvittää kuinka paljon sijoittajat antavat vastuullisuuden vaikuttaa omaan sijoittamiseen. Olisivatko vastaajat valmiita joustamaan lyhyen aikavälin tuotoista yhtiön panostaessa vastuullisuuteen. Esimerkiksi vaihtaessa tuotantotapoja vähäpäästöisemmäksi. Teoreettisesti aihe rajataan yrityksen näkökulmaan. Haluan tutkia ihmisten mielenkiintoa vastuullisempaan sijoittamiseen ja onko sijoittajien iällä vaikutusta. Vastuullisten yritysten tuottojen odotusaika saattaa olla pidempi. Opinnäytesisällön olisi tarkoitus palvella vastuullisesta sijoittamisesta kiinnostuneita aloittelevia ja sekä jo sijoittamiseen tutustuneita sijoittajia.

2 Yhteiskuntavastuu

Yhteiskuntavastuu on nousussa ja suomalaiset yritykset ovat olleet jo tovin maailman kärjessä kansainvälisissä mittauksissa. Tästä suomalaiset yritykset ovat saaneet myös kiitosta kansainvälisillä forumeilla. Tämä on hyvä asia koska vastuullisesti toimiva yritys luo työpaikkoja, maksaa verot, jolla osallistutaan meitä ympäröivän yhteiskunnan pyörittämiseen. Yritys, joka panostaa vastuullisuuteen on elinvoimainen ja menestyvä myös pitkällä aikavälillä. Vastuullisesti toimivat yritykset osallistuvat myös yhteiskunnallisiin ongelmiin sekä kehittää ja etsii ratkaisuja yhteiskunnan ongelmiin. (Elinkeinoelämän keskusliitto 2020a.)

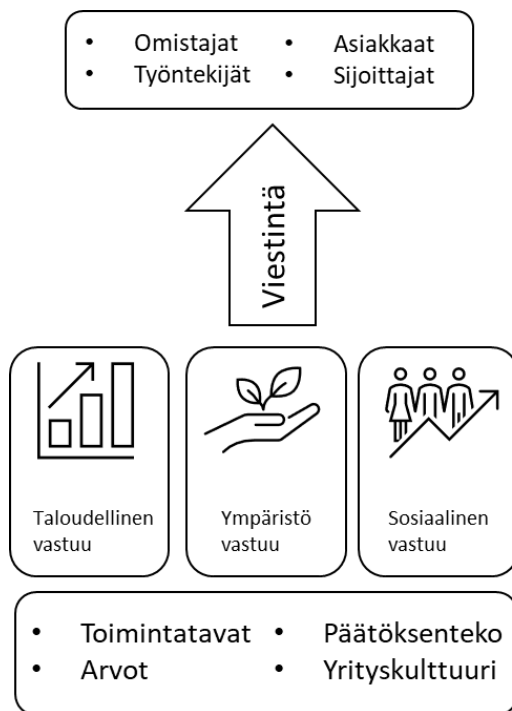
Keskustelua yritysten vastuullisuudesta ja heidän paikkaansa ympäröivässä yhteiskunnassa käydään lukuisin eri sanakääntein ja käsittein. Tästä syystä aihe saattaa aiheuttaa hämmennystä yhteiskuntavastuusta keskustellessa. Kun puhutaan yhteiskuntavastuusta, oli corporate social responsibility lyhenne (CSR) ensimmäisiä käytössä olleita vastuulliseen liiketoimintaan käytettyjä käsitteitä. Vuosien saatossa on tämä lyhentynyt corporate responsibility lyhenne (CR) muotoon. Yrityksien vastuullisuudesta kuvaavat käsitteet Suomessa ovat olleet yhteiskuntavastuu ja sekä yritysvastuu. Tästä syystä, kun yritysvastuuta kertova sanasto ei ole vielä vakiintunut elää sitä kuvaava termistö. Aiheeseen liittyvät keskustelut saattavat hyvinkin pyöriä näiden teemojen ympärillä: vastuullinen liiketoiminta, eettinen liiketoiminta, hyvä yrityskansalaisuus, kestävä yritystoiminta ja kestävyys nimillä. (Liappis, H., Pentikäinen, M., Vanhala, A. 2019, 6.)

Yhteiskuntavastuun tarkoitus on lähtökohtaisesti luoda yrityksistä kestäviä, jotka toimivat yhteiskuntavastuun mukaisesti pitkässä juoksussa. Yritykset, jotka ovat sitoutuneet omassa yritystoiminnassaan yhteiskuntavastuun ohjeisiin ja periaatteisiin luo tämä puitteet toimia eettisesti ja olla niin sanottu ”hyvä yritys”. Yritys, joka toimii pelisääntöjen mukaan voisi kuvitella olevan kiltti. Esimerkkinä voisi olla kiltti lapsi koulussa, joka kuuntelee tarkasti. Vastaa opettajan esittämiin kysymyksiin sekä tottelee. Kyseinen kiltti yritys siis kuuntelee, ei riko säädöksiä taikka petä kenenkään odotuksia. Yhteiskuntavastuullisesti toimivia yrityksiä ei pidä erehdyksessä luulla kiltiksi. Yhteiskuntavastuun mukaisia pelisääntöjä totteleva yritys on hyvä,

mutta osaa myös tarvittaessa haastaa. Haastamisella tarkoitetaan sitä, jos yritys näkee toimipiteen vastuullisuuden kannalta tärkeäksi tai kokee että siinä on puutteita. Sidosryhmien paineesta huolimatta tulee yrityksen tehdä tarvittavat muutokset toiminnassaan. (Jussila 2010, 24.)

Tämän kiltisti toimivan yrityksen saattaa olla vaikea edistää toimintaa vastuullisemmaksi. Yrityksen vastuullisuusprojekti saattaisi päättyä ulkopuolelta taikka sisäisestä kumpuavasta kritiikistä. Voimakas negatiivinen palaute saattaisi ajaa yrityksen sopimaan kompromisseja osapuolien kanssa, koska kiltit yritykset pelkäävät kritiikkiä ja epäedullista palautetta. Yhteiskuntavastuullinen yritys on valmis muutoksiin vastarinnasta huolimatta. Oli palaute painostavaa taikka negatiivista yritys näkee muutoksen tärkeämmäksi ja ajaa asian läpi päättäväisyydellä. (Jussila 2010, 24.)

Nykyaikana yritys ei ole pelkästään enää alueensa työllistäjä, vaan heiltä vaaditaan tietynlaista linjakkuutta sekä yrityksen pitää olla valmis ottamaan tarvittaessa kantaa yhteiskunnallisiin asioihin. Yhteiskuntavastuullisesti toimivat yritykset ovat korostetusti valinneet omia painopisteitä. Tällä tarkoittaa sitä, että jokin yhteiskuntavastuun osa-alue on enemmän painotettu toiminnassa kuin toiset. Yrityksien toiminnassa on siis noussut selkeä osa-alueiden priorisointi ja selkeät painoalueet. Tämä saattaa luoda ongelmia yritykselle, koska yhteiskuntavastuun osa-alueet ovat saattavat usein olla ristiriidassa keskenään. Yritys, joka satsaa vain tiettyyn osa-alueeseen jättää tämän takia helposti muut osa-alueet pimentoon. Yksipuolisuus saattaa aiheuttaa ristiriitaa pimentoon jääneiden yhteiskuntavastuun sidosryhmien ja yrityksen välillä. Esimerkkinä yritys, joka investoi uuden tehtaan ympäristöystävälliseksi mutta saattaa samalla tuoda yritykselle taloudellisen vastuun näkökulmassa lisää ei-toivottuja riskejä ja epävarmuustekijöitä. (Jussila 2010, 24-25.)

Kuvio 1 Yritysvastuun kaavio (Menesty yritysvastuulla)

Yrityksen yhteiskuntavastuu on laaja-alainen kokonaisuus ja vuosien saatossa sen muoto on kokenut muutoksia. Yllä oleva kuva kuvastaa yritysvastuun tämänhetkistä kokonaisuutta. Yrityksen yhteiskuntavastuu on kokonaisuus, joka koostuu eri osista, jotka ovat yrityksen arvot, sisältöelementit, viestintä ja yrityksen sidosryhmät. Tämä kokonaisuus rakentuu yrityksen arvojen ja yrityksessä vallitsevan yrityskulttuurin päälle. Edellisiä tapoja täsmentävät yrityksen kirjoittamattomat ja kirjoitetut toimintatavat ja päätöksentekorakenteet. Yrityksen arvojen tulee olla samalla viivalla kulttuurin, päätöksentekorakenteiden ja toimintatapojen kanssa. Tästä syystä yrityksen arvot ovat tärkeässä osassa yritysvastuuta miettiessä. Näiden ollessa linjassa päästään itse yritysvastuun sisältöön, jotka ovat pääsääntöisesti jaoteltu kolmeen eri osaan. Yhteiskuntavastuun osat muodostuvat osista, jotka käsittävät taloudellisen, ympäristön ja sosiaalisen vastuun osa-alueet. Tätä kutsutaan kolmoistilinpäätökseksi, jonka on nimennyt John Elkington. (Liappis, H., Pentikäinen, M., Vanhala, A. 2019, 7-8.)

2.1 Ympäristövastuu

Ympäristövastuun tehtävänä on arvioida kaikenkattavasti yritystoiminnan vaikutuksista ympäröivään ympäristöön. Jo itse yrityksen toimintaan paneudutaan tarkasti mutta myös yrityksen yhteistyökumppanit ovat suurennuslasin alla. Pelkästään ei riitä, että oma yritys toimii vastuullisesti vaan yhteistyökumppanien toiminnalla saattaa myös olla vaikutusta yritystoimintaan. Tarkasteluympäristö on laaja: se kattaa maat, vedet, luonnonvarat, päästöt ja ilmaston. Ympäristövastuu on kasvanut isoksi kokonaisuudeksi ja on käsitteenä laaja. Tästä syystä

ympäristövastuu asioita käsitellään omana kokonaisuutena. Syy tähän on kokonaisuuden laajuus. Kokonaisuudesta johtuen ympäristövastuuasioita olisi hyvin haasteellista liittää sivuosaksi muuhun yhteiskuntavastuun osaan. Kun puhutaan ympäristöasioista, ollaan melko spesifillä alueella, jota on vaivattomampi tarkastella omana kokonaisuutena. (Jussila. 2010, 78.)

Vaikka ympäristövastuuta katsotaan omana osanaan, linkittyy se kiinteänä osana yhteiskuntavastuun kokonaisuuteen. Ihmisoikeudet ja ympäristövastuu ovat olleet ensimmäisiä yhteiskuntavastuu kokonaisuuksia. Nämä kaksi asiaa ovat laittaneet koko yritysvastuuajattelun liikkeelle. Ympäristöasiat ovat olleet pitkään mielenkiinnon kohteina. Ympäristöasioita tutkitaan tällä hetkellä paljon, joka edesauttaa luomaan uusia tutkimuksia ja toimitapoja yritysten käyttöön; miten voidaan toimia paremmin ympäristön hyväksi. (Jussila. 2010, 78.)

Juuri tästä aiheentärkeydestä ja mielenkiinnosta ympäristövastuu on yhteiskuntavastuun edelläkävijä. Ympäristövastuussa hyväksi koetut uudistukset ja kehityssuunta edesauttaa myös muita vastuullisuuden osa-alueita. Hyväksi havaitut menetelmät voidaan monistaa myös muiden osa-alueiden käyttöön. Tästä syystä muiden osa-alueiden kasvaminen ja tarkentuminen voi olla tulevaisuudessa mahdollista. Ympäristövastuuta on helpompi katsoa, kun jakaa sen osiin. Asiaa voidaan tarkastella yrityksen toiminnan tai ympäristötekijän kautta. (Jussila. 2010, 79.)

2.1.1 Viherpesu

Yrityksen lähtiessä käyttämään markkinoinnissa ympäristövastuuta, tulee yrityksen olla tietoinen erityissidosryhmien asiantuntemus ympäristöasioista. Tietoinen myös siitä, että osa näistä erityissidosryhmien edustajista tulee olemaan kriittinen yrityksen viestintää ja ympäristöviestintää kohtaan. Löytäessään virheitä tai puutteita yrityksen ympäristöasioiden viestinnässä voi tämä kääntyä yritykselle haitalliseksi viestinnäksi. Tällöin yrityksen brändi kokee kolauksen ja saattaa aiheuttaa asiakaskunnassa boikottia. (Jussila. 2010, 93.)

Viherpesu sanana tarkoittaa yksinkertaistetusti yrityksen ympäristöasioiden viestinnän esittämistä väärässä valossa tai jopa valheellisesti. Yrityksen viestintä muuttuu viherpesuksi, jos syvempi tarkastus tuo ilmi, ettei yrityksen ympäristöystävällisyys ole sillä tasolla millä mainonta sen antaa ymmärtää. Tällöin voidaan puhua korostetusta viestinnästä ympäristöasioissa vaikkei yrityksen muut ympäristövastuun teot olisi samalla tasolla. Eikä myöskään saata olla samalla tasolla saman toimialan kilpailijoiden kanssa. Yritys ei voi yksittäisen toiminnon avulla markkinoida itseään vastuullisena, vaikka sen muut ympäristöystävällisyyteen vaikuttavat osa-alueet ovat puutteellisia. (Jussila. 2010, 93.)

Yrityksen viestinnän langetessa viherpesuun markkinoi se yhden ympäristöteon kertovan viestin vääränä tai puutteellisena. Tällöin kriittisempi joukkokohderyhmä analysoi onko viesti faktaperäistä. Arvioivat kokonaiskuvaa yrityksen toimista ympäristön puolesta ja onko toiminta oikeasti ympäristöystävällistä vai pelkkää silmänlumetta. Käsitteenä viherpesu tuo esille ympäristövastuun viestinnällisen merkityksen ja hienovaraisuuden. Viherpesu on yleisesti tunnettu viestinnän käsite jonkalaista toista ei ole vielä luotu viestinnän virheille. Tästä syystä yrityksen ei tule unohtaa viherpesu käsitettä juuri tämän tunnettavuuden takia. Yrityksen tulee toimia ympäristöviestinnän suhteen huolellisesti mietityin asiasisällöin ja väittämin. Väärin luodut mielikuvat tulevat tekemään enemmän haittaa kuin hyötyä yrityksen imagolle. (Jussila. 2010, 94.)

2.1.2 Viitekehykset ja standardit

Yritystoimintaa harjoittavia yrityksiä velvoittaa laki ympäristöasioissa. Yritykset, jotka haluavat panostaa ympäristövastuullisiin asioihin ei ole yhtä kaikenkattavaa määritelmää. Tätä varten on olemassa kansainvälisiä viitekehyksiä, jotka avustavat ohjaamaan yrityksiä vastuullisemmaksi. Loppupeleissä ympäristövastuun asiat riippuvat täysin yrityksen toimialasta, tuotteesta ja yrityksestä itsestään. Kun puhutaan yritysvastuun ympäristöasioiden viitekehyksistä, jotka ovat luotu monikansallisten yritysten käyttöön. Viitekehykset sisältävät tietoa siitä, miten ympäristöasiat tulisi hoitaa yrityksessä. (Liappis, H., Pentikäinen, M., Vanhala, A. 2019, 111.)

YK:n Global compact sisältää kolme periaatetta, periaatteet 7-9. Näillä kolmella ympäristövastuuseen liittyvällä periaatteella toivotaan saavan yrityksiä ratkomaan nykyhetken suuria ympäristökysymyksiä. Periaatteet ohjaavat yrityksiä ratkaisemaan ja miettimään kestävämpiä ratkaisuja ympäristön puolesta. Periaatteet ovat siis ohjaavia ei pakottavia ja näiden tarkoitus on saada asia tulemaan itse yrityksen sisältä ei ulkopuolisen tahon pakottamana. YK:n Global compact haluaa tuoda positiivisuuden kautta muutoksen ja yritysten itseohjautuvuuden kautta. (Liappis, H., Pentikäinen, M., Vanhala, A. 2019, 111.)

OECD:n toimintaohjeet on luotu monikansallisille yrityksille, jotka sisältävät selkeitä ohjeita, miten yrityksen tulisi hoitaa ympäristöasiat yritystoiminnassaan. Toimintaohjeet kattavat kahdeksan ympäristöohjetta. Ohjeet pitävät sisällään ympäristöjärjestelmän käyttöönoton sekä ylläpidon. Ohjeistukset pitävät myös sisällään sidosryhmien kanssa vuoropuhelua, tiedostusta ja raportointia. OECD:n ohjeistukset linkittyvät sosiaalisen vastuun kanssa, koska ohjeistus on suunniteltu toimivaksi yhdessä terveys- ja turvallisuusasioiden kanssa. Näiden kahden asian on huomattu toimivan yhdessä tehokkaasti. (Liappis, H., Pentikäinen, M., Vanhala, A. 2019, 111.)

Ympäristöhallintajärjestelmä ISO 14001 on vapaaehtoinen yrityksille, jossa on valmiit standardit ympäristövastuulle. Kyseistä ISO 14001 standardia saa myös suomalaiset yritykset käyttöönsä halutessaan. ISO 14001 on perustettu vuonna 1996 Isossa-Britanniassa. Pohjana on toiminut vuonna 1992 lanseerattu BS 7750. Kyseinen standardijärjestelmä sopii yrityksille alasta riippumatta. Vaikka ISO 14001 käytetään sanaa hallintajärjestelmä niin se ei ole nimensä veroinen hallintajärjestelmä. Järjestelmä toimii yrityksiä työkaluna ympäristöasioiden hallinnassa ja avustaa niiden yhdistymistä organisaation johdon kanssa. Yrityksen halutessa ISO 14001-järjestelmän tulee yrityksen täyttää standardit, jotka on luotu johdon sitoutumisen ympäristöasioiden korjaamiseen sekä lakien ja muiden sitovien velvoitteiden täyttymiselle. Sitoutuminen ympäristönsuojeluun ja yrityksen toimintaympäristöstä huolehtiminen pilaantumiselta. Yrityksen elinkaariajatteluun panostaminen ja samalla myös yrityksiä riskien kartoitus. Toiminta on järjestelmällistä ja yritys on mahdollisiin ongelmiin miettinyt ratkaisuja. Yritys on ottanut henkilöstön asiat huomioon ja osallistuttanut työntekijät yrityksen toimintaan. (Liappis, H., Pentikäinen, M., Vanhala, A. 2019, 112.)

Global Reporting Initiative lyhenne GRI auttaa yritystä ympäristövastuuasioissa sidosryhmien kautta. Yrityksen voivat käyttää GRI:tä apuna luodessaan syvempää analyysia sidosryhmille. Tämä auttaa yritystä tunnistamaan tärkeät ympäristö- ja vastuunäkökulmat. GRI:n tarkoituksena on parantaa yrityksen ympäristönsuojelun laatua sekä edesauttaa yritystä vastuullisuuden ympäristöasioissa ja järjestelmissä. GRI toimii myös yrityksiä ympäristöriskien hallinnan työkaluna, joka edesauttaa yritystä hyödyntämään tuotannossaan ympäristöystävällisempiä tuotantotapoja. (Liappis, H., Pentikäinen, M., Vanhala, A. 2019, 113.)

2.2 Sosiaalinen vastuu

Yrityksen sosiaalinen vastuu kohdistuu ihmisiin ketkä ovat sen vaikutuksen piirissä. Pääsääntöisesti tällä tarkoitetaan yrityksen omaa henkilöstöä. Länsimaissa sosiaalisen vastuun katsotaan koostuvan ainakin näistä osista henkilöstön työehtosopimusten noudattamisesta ja henkilöstön osaamisen kehittämisestä. Yritys on valmis huolehtimaan työntekijöiden työturvallisuudesta ja mahdollisten työturvallisuuspuutoksien pikaisesta korjaamisesta. Työnantajan tehtäväksi katsotaan myös henkilöstönsä hyvinvoinnin edistäminen. Tarkastellessamme yhteiskunnallisella näkökulmalla yritystä on yrityksen tehtävä luoda työpaikkoja. Yrityksen tehtävänä on myös yrittää minimoida työpaikkojen väheneminen esimerkiksi irtisanomisien tai ulkoistamisen johdosta. Vastuullisesti toimiva yritys kantaa kokonaisvaltaisesti vastuun työntekijöistään. Mikäli yritys laiminlyö velvollisuuksiaan vaikuttaa tämä myös välillisesti kumppaneiden ja alihankkijoiden toimintaan. (Haarmala, Jallinoja 2021, 20.)

Monikansallisesti toimivien yrityksiä sosiaalisen vastuun painopisteet saattavat vaihdella eri maiden välillä. Yrityksen toimiessa kansainvälisesti on hyvä ottaa huomioon alueelliset eroa-

vaisuudet lainsäädännössä ja yritysten rooleissa sikäläisessä yhteiskunnassa. Eri maiden välillä lainsäädäntö voi lähtökohtaisesti muuttua maasta riippuen. Hyvinvointivaltioissa on säädetty laissa työntekijän ihmisoikeudet ja työoikeudet. Työnantajan on myös huolehdittava lain mukaisesti työntekijöidensä työturvallisuudesta sekä hyvinvoinnista. Pohjoismaissa toimiva yritys sopii näistä pelisäännöistä yhdessä julkisen vallan ja ammattiliikkeyhdistyksen kanssa. Kun taas kehittyvissä maissa ei ole hyvinvointivaltion tapaa huolehtia työntekijöistä vaan nämä perustavat yrityksen vapaaehtoisuuteen. Kehittyneissä maissa on vasta kehitysvaiheessa valvonta ja tämä perustuu yrityksen sosiaaliseen vastuun omaehtoisuuteen. Kehittyvien maiden sosiaalinen vastuu keskittyy yleensä peruspalkkatason määrittämiseen, työntekijöiden työolojen parantamiseen ja orja- sekä lapsityön kitkemiseen. (Haarmala, Jallinoja 2021, 20.)

Yritysten tehtävä on kehittää heidän tuotteidensa ja palvelunsa kuluttajasuojaa sekä varmistaa ja huolehtia yritysten tuotteiden turvallisuudesta. Hyvään sosiaalivastuuseen sisältyy toimiva vuoropuhelu sidosryhmien kanssa. Sidosryhmien välillä yritysten pitää myös pyrkiä ylläpitämään hyvät toimintatapaperiaatteen ja pyrkimys yhteistyön kehittämiseen. Yritysten toiminta-alasta riippuen saattaa sillä olla suuret vaikutukset alueen ympäristöön ja väestöön. Yritys saattaa olla alueen suuri työllistäjä tai se voi vaikuttaa alueen ympäristöön huomattavasti. Esimerkiksi tehdas sijaitsee asuinalueella ja aiheuttaa melua tai lisääntyneitä liikennettä tehtaalla lähiympäristössä. (Haarmala, Jallinoja 2021, 21.)

2.3 Taloudellinen vastuu

Taloudellisesta vastuusta puhuttaessa, paino keskustelussa saattaa kääntyä yritysten tuloksen tekemisen ympärille. Yritysten tehtävänä on olla kannattavia omistajilleen. Yritysten tehtävänä on tuottaa voittoa omistajilleen. Suomen osakeyhtiölaissa on kirjattuna, että yhtiön tarkoituksena on tuottaa voittoa osakkeenomistajille. Lausetta ei ole tarkoitettu käytettäväksi lyhyen aikavälin tarkasteluun ja on hyvä muistaa, että lain tarkoituksena on saada pitkäikäisiä yrityksiä. (Liappis, H., Pentikäinen, M., Vanhala, A. 2019, 60.)

Voidaan siis todeta, että taloudellisen vastuun perusideana on avata yritysten tulevaisuuden toimintaedellytyksiä. Yritysten taloudellisen vastuun ajatukseen on myös sisällytetty tarkastelu yrityksestä syntyvien rahavirtojen allokaatiota yritysten toimintapiirin alueille ja sidosryhmille. Yritysvastuu ei ole siis pelkästään yritysten taloudellisesta näkökulmasta, vaan kyse on myös riskienhallinnasta. Yritysten taloudellisen hyödyn piirissä olevat ihmiset sekä erilaiset järjestöt ovat sisällytetty taloudelliseen vastuuseen. Yritysten elinikää koetetaan edesauttamaan pitkäikäisyyden riskienhallinnalla. Pyrkimyksenä on auttaa yrityksiä toimimaan myös tulevaisuudessa taloudellisesti kannattavasti. Raportointi ja seuranta on hyvin lähellä yritysten perinteistä mallia. Raportoinnissa ja seurannassa tarkastellaan yritysten tulo, kus-

tannusrakennetta sekä yrityksen taloudellisia edellytyksiä. Eroavaisuus aiempaan raportointitapaan tuo se, että yrityksen tekemä voitto ja osingot tulee olla kohtuulliset. Taloudellisessa vastuussa seurataan yrityksen irrallisuus eri sidosryhmistä, jotka voivat olla esimerkiksi alueen julkiahallintoon. (Jussila 2010, 60.)

Yrityksien tulee miettiä mahdollisia riskejä ja millaisia taloudellisia vaikutuksia eri riskeillä saattaa olla yrityksen toimintaan. Yrityksen riskejä saattaa olla esimerkiksi ilmastonmuutos. Taloudellisen vastuun keskiössä on kuitenkin yrityksestä syntyvien tulojen eli taloudellisen hyödyn syventyminen. Talouteen syventymisen ideana voidaan pitää: onko yrityksen toimilla hyötyä eri sidosryhmille sekä toimintapiirissä vaikuttaville tahoille. Tarkoituksena ei ole saada yrityksen varoja tehokkaasti liikutettua oikeille henkilöille vaan mahdollisemman tasapuolinen ja oikeudenmukainen hyöty. (Jussila 2010, 60-61.)

Yrityksen rahojen jako tapahtuu kahteen eri suuntaan. Puhutaan kuluista, maksuista ja laajennetusta voitonjaosta. Tämä pitää sisällään kaikki normaaliin yritystoimintaan sisältyvät rahaliikenteet ja yrityksen mahdollisten tuotteiden valmistaminen kohdeyleisölle. Tätä osaa tarkastellaan vahvasti liiketoiminnan näkökulmasta. Jos yritys toivoo menestyksen jatkuvan myös pitkällä aikavälillä, tulee yrityksen miettiä oikeaa tahoja rahojen siirrossa. Kun yrityksen kuluja tarkastellaan, on syytä tarkastella yrityksen henkilöstökuluja. Vaihtoehto yrityksen henkilöstökuluille saattaisi olla mahdolliset ulkoisten palvelujen ostot. Taloudellisessa vastuussa huomioidaan mahdolliset työntekijöiden tai palvelujen ulkoistamiset ja millaisia vaikutuksia tällä on yrityksen talouteen. Tarkastelussa on myös yrityksen rahallinen suhde eri sidosryhmiin. Yrityksen tulee olla tietoinen ja seurata aktiivisesti suhdettaan julkiseen sektoriin ja sen riippumattomuuteen. Taloudellisen vastuun kokonaisuuteen kuuluu myös yrityksen tekemät julkiset investoinnit ja raporttiin kuuluu myös saadut edut julkisilta tahoilta, jotka voivat olla esimerkiksi verohelpotukset. Yrityksen pitää olla itsenäinen eikä riippuvainen julkisesta sektorista ja sen eri tukimuodoista. (Jussila 2010, 61.)

2.4 Sidoryhmät

Ensimmäiset avaukset yritysvastuusta alkoi 1990-luvulla. Alussa yritykset halusivat hallita vastuullisuutta sisältä käsin. Tällöin myös osa yrityksistä koki vastuullisuuden uhkana heidän toiminnalleen. Yrityksillä oli pelko siitä, että ulkopuoliset henkilöt pääsevät käsiksi heidän yrityksensä tietoihin. Yrityksen piiriin kuuluvien sidoryhmien äänet tuntuivat hyökkäviltä. Sidoryhmät ennen kaikkea kansalaisjärjestöt koettiin itse paholaisena, kriisien aiheuttajina. 90-luvun seminaareissa ja koulutuksissa panostettiin yritysten viestintää toimimaan kriittisten ryhmien kanssa. (Koipijärvi, T., Kuvaja, S. 2017, 120.)

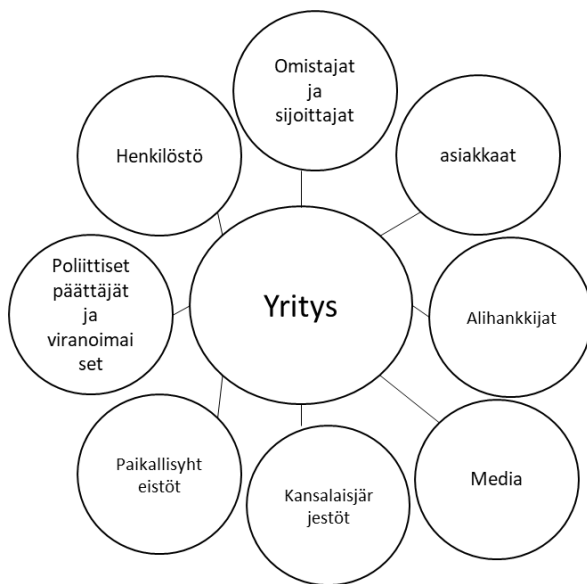
Sidosryhmiksi voidaan kutsua ryhmiä, henkilöitä tai tahoja, jotka ovat sidoksissa yritykseen jollakin tapaa. Sidoryhmien teoilla saattaa olla suuriakin vaikutuksia yrityksen toimintaan ja

brändikuvaan. Yrityksen ja sidosryhmän toiminta on vastavuoroista, joten myös yrityksen menestymisellä saattaa olla vaikutusta sidosryhmän toimintaan. Koska lait saattavat vaikuttaa suuresti yrityksen toimintaan voidaan pitää tärkeänä yritykseen sidoksissa olevia valiokuntia. Mahdolliset lait suunnitellaan asiantuntijavoimin ministeriössä, näin ollen avainvirkamiehet ovat tärkeässä roolissa sidosryhmäajattelussa. (Koipijärvi, T., Kuvaja, S. 2017, 120.)

Yritys on olemassa siitä syystä, että se tarjoaa palveluita ja tuotteita asiakkaille, yhteiskunnalle, joille löytyy markkinat. Yrityksen tulee kuunnella tärkeintä sidosryhmäänsä tarkasti, mitkä tuotteet tai palvelut heille kelpaa ja näin ollen tunnistaa mahdolliset muutokset myös tulevaisuudessa. Erityinen sidosryhmä on syntynyt luonnon kärsiessä ja ilmastonmuutoksen edetessä. Yrityksen pitää olla valmis satsaamaan ekologisuuteen palveluissa ja tuotteissa sekä valmistaa niitä mahdollisimman vähän luontoa kuormittaen. (Koipijärvi, T., Kuvaja, S. 2017, 120.)

Yrityksen ja sidosryhmän välinen keskustelu saattaa olla ajoittain haasteellista. Se vaatii eri osapuolilta sopeutumista, näkökulmia ja vastapuolen ymmärrystä. Yrityksen pitää olla valmis astumaan sidosryhmän saappaisiin ja ymmärtämään heidän odotuksensa ja näkökulmat. Yrityksiltä pitää löytyä ymmärrystä siitä, miten ulkomaailma ja mahdolliset toimintaympäristön muutokset voivat vaikuttaa yrityksen toimintaan. Sidosryhmän kanssa käydyt keskustelut voivat välillä olla haasteellisia ja tämä vaatii yritykseltä keskustelutaitoja eri sidosryhmien kanssa. Yrityksellä täytyy olla myös tarvittaessa rohkeutta muuttaa toimintatapoja kritiikkiä saadessa. Sidosryhmäkeskustelut ovat myös yrityksen tuodessa esille omia mielipiteitä esille eri foorumeille. (Koipijärvi, T., Kuvaja, S. 2017, 120.)

Sidosryhmän ja yrityksen välinen vuorovaikutus ovat kuin ihmisen aistit. Nuuhkii, makustelee, tuntee ja kuuntelee mitä ympärillä tapahtuu. Mahdolliset ärsykkeet herättävät ja erilaiset sävyt kohdistavat katseen. Korvat rekisteröivät uusia ääniä ja ympärillä tapahtuvia ilmiöitä. Aistien tapaan toimiva vuorovaikutus hyödyttää kaikkia osapuolia. Se auttaa molempia kehittymään ja perehtymään asioihin, jotka välttämättä ei ole vielä täysin tiedossa. Se myös kertoo mihin ei kannata tuhlaa aikaa ja rahaa. (Koipijärvi, T., Kuvaja, S. 2017, 120.)

Kuvio 2 Yrityksen mahdolliset sidosryhmät (Yritysvastuu johtamisen uusi normaali)

3 Yhteiskuntavastuun historia

Keskustelu yritysten yhteiskuntavastuullisuudesta on pyörinyt keskusteluissa jo 1960-luvulla. 1960-luvulla keskustelu yritysten vastuullisesta yritystoiminnasta tai liiketoiminnasta painotui erityisesti liiketoiminnan etiikkaan. Painopiste muuttui siirtyessä vuosikymmeniä eteenpäin 1980- ja 1990-luvuille. Tällöin mukaan tuli keskusteluihin ympäristöön vaikuttavat asiat sekä kestävä kehityksen eteen toimiminen. (Laine 2017, 154.)

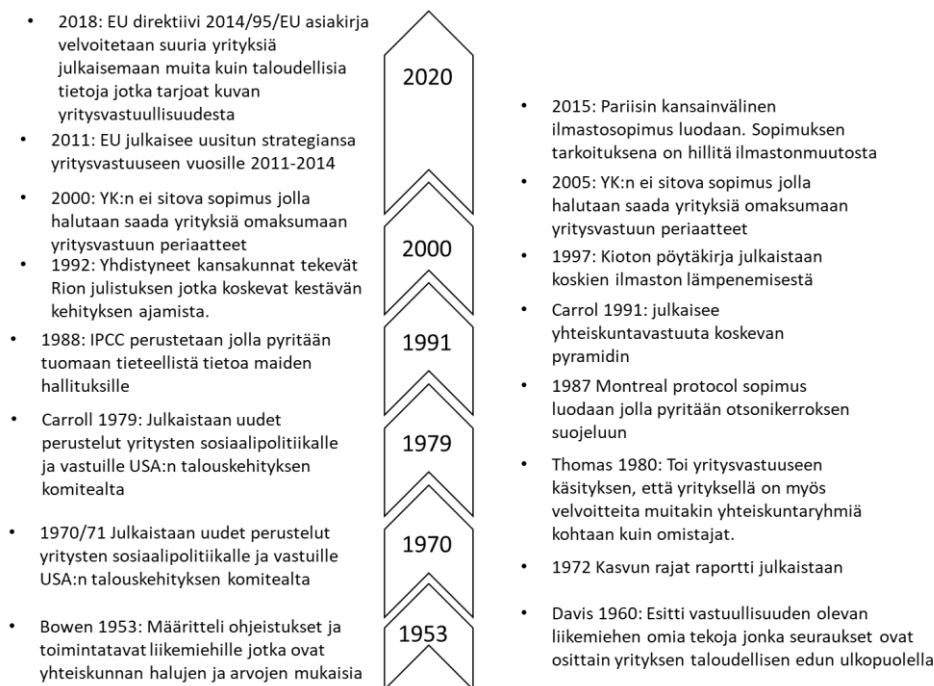
Yhteiskuntavastuun alullepanijana on toiminut 1990-luvulla YK:n kansalaisjärjestöjen ja yritysmailman neuvottelut. Neuvottelujen tuloksena yhteiskuntavastuu nousi käsitteenä yleiseen tietoisuuteen. Tällä haluttiin kiinnittää huomiota laajemmin yritysten kestävä kehityksen vastuuseen ja sen kehittämiseen pitkällä aikavälillä. Esille nousi tarve selkeille yhteiskunnallisille periaatteille ja yleistavoitteille. Yritysmailma tarvitsee selkeän viitekehyksen, joten julistuksen pitää olla konkreettisempi kuin ihmisoikeuksien rakenne. (Jussila 2010, 7.)

1990-luvulla kehitys painottui yhteiskuntavastuun eri osa-alueiden ryhmittämiseen, jakamiseen ja niiden nimeämiseen. Tuohon aikaan syntyi vielä osittain käytettävä jaottelu kolmeen eri osa-alueiden ryhmään, jotka olivat ympäristövastuu, taloudellinen vastuu ja sosiaalinen vastuu. Tuolloin syntyi myös yhteiskuntavastuussa käytettävät mittaustavat ja mittarit pääasiassa toimenpiteisiin ja osa-alueisiin. Yhteiskuntavastuu on nykyaikainen tieteenala, jonka peruskäsitteitä luotiin 1990-luvulla. Jos vertaa yhteiskuntavastuun viitekehyksiä sekä teorioita huomataan valtava kasvu nykyhetkeen. Tätä kehitystä on edesauttanut lukuisat kansainväliset

tutkimukset ja yhteistyöprosessit. Voidaan siis sanoa yhteiskuntavastuun olevan ehkä yksi uskottavimmista viitekehyksistä. Asiaa on edesauttanut verrattuna muihin tieteenaloihin, ettei yhteiskuntavastuu ole juurtunut menneisyyden kahlitseviin perustietoihin ja perusteorian vanhoillisiin toimintatapoihin. Asiaa on helpottanut, ettei kyseessä ole yhden tutkijan luomus vaan työtä yhteiskuntavastuun eteen on tehty laajalla kansainvälisellä yhteistyötaholla. (Jussila 2010, 8-9.)

2000-luvulle siirtyessä myös yhteiskuntavastuu koki muutoksia. Yhteiskuntavastuussa painopiste alkoi siirtymään kohti sidosryhmävuorovaikutuksen toimintaan. Tämä toi mukaan sidosryhmät ja yritykset alkoivat miettiä heidän tarpeitaan ja toiveitaan. Tämä ajatus kehitti yhteiskuntavastuuta laajemmaksi. Siirtyessä lähemmäksi 2010-lukua yhteiskuntavastuun ajatteluun tuli mukaan johtamiskäytännöt. Tähän oli taustalla huomio siitä, ettei yksittäisellä teolla ollut vaikutusta pitkän aikavälin tähtäimellä. Yrityksen johto sekä omistajat täytyvät olla sitoutuneet pitkän aikavälin tähtäimellä muutokseen. Tähän vaikuttaa suuresti miten hyvin johdettu yritys on. Yritystä pitää johtaa määrätietoisesti. Yhteiskuntavastuun toteutumiseen tarvitaan siis molempien tuki, jotta varmistetaan yrityksen vastuullinen toiminta myös tulevaisuudessa. (Jussila 2010, 8.)

Voidaan siis sanoa, että yhteiskuntavastuun kehitystä on edesauttanut kansainvälisellä yhteistyöllä luotu viitekehys, joka on moderni ja aikaansa muotoutuva. Tutkittua tietoa löytyy paljon yritysten käyttöön, joka on hyvälaatuista. Mahdollistaa tämä tieto yrityksille hyvät puitteet kehittää toimintaansa vastuullisemmaksi. (Jussila 2010, 9).

Kuvio 3 A literature review of the history and evolution of corporate social responsibility

3.1.1 Historia Suomessa

Suomen yhteiskuntavastuun alullepanijana on toiminut Elinkeinoelämän keskusliitto. Taustalla oli Elinkeinoelämän keskusliittoa edeltänyt Teollisuuden ja Työnantajain keskusliiton pohjatyö, jonka he aloittivat 2001 oppaassaan. Oppaan taustalla oli GRI-ohjeistus ja sekä EU:n julkaisema taustaselvitys aiheesta. Teollisuuden ja Työnantajain keskusliitto oli kääntänyt peruskäsitteet oppaassaan suomen kielelle. Yhteiskuntavastuun vaikuttajia 2000-luvulla olivat myös Suomessa Eettinen foorumi ja Finnish Business & Society ry. (Jussila 2010, 8.)

3.1.2 Yhteiskuntavastuun tulevaisuus

Nykyinen globaali markkinatalous ja yhteiskuntien vuoropuhelu asettaa vaatimuksia yrityksille mieltä ja kehittää heidän tapaa toimia yhteiskuntavastuullisesti. Yhteiskunta haastaa yrityksiä miettimään rooliaan osana yhteiskuntaa ja näin ollen vaatii muutosta vanhoillisiin toimintatapoihin. Paine on jo nyt kova ja kuluttajat haastavat yrityksiltä ympäristöystävällisiä tekoja. Viranomaiset lisäävät ohjeistuksia ja näin pakottavat yrityksiä muuttumaan. Nämä toimitivat muutoksen tuulena nyt ja tulevaisuudessa. Tämä pakottaa yrityksiä kehittämään uusia ja innovatiivisia tapoja toteuttaa parempaa yhteiskuntavastuuta. (Joutsenvirta, Halme, Jalas & Mäkinen 2011, 11.)

4 Yhteiskuntavastuun hyödyt yrityksille

Minkälaisia hyötyjä yritys voi saada panostaessaan yhteiskuntavastuuseen? Yritys, joka on valmis panostamaan yhteiskuntavastuuseen tutkimuksien mukaan sillä ollut positiivisia vaikutuksia heidän riskien hallintaan, joka myös edesauttaa yritystä saamaan edullisempaa lainaa rahoittajilta. On löydetty myös positiivisia vaikutuksia yrityksen kilpailukykyyn, joka on tuonut uutta kassavirtaa ja täten tuonut tätä kautta yritykselle kasvua. Yrityksen ottaessa sidosryhmät mukaan on tällä ollut vaikutusta yrityksille huomata eri sidosryhmien odotukset ja mahdolliset heikot signaalit. Yrityksen energia ja raaka-aineiden käytön parantuessa on myös saatu kuluja laskettua. Myös henkilöstö, joka kokee työnsä ja tekonsa merkitykselliseksi ovat tehokkaampia ja työskentelevät ylpeydellä yritykselle, joka panostaa vastuullisiin asioihin. (Juutinen 2016, 59.)

Tutkijaryhmä Yu-En, L., Yi-Wen, L., Teng, C., Lam K tutki yrityksiä ja niiden strategioita. Tutkimuksen kohteena oli lukuisat eri yritykset ja heidän strategiansa. Tutkimuksen tarkoitus oli selvittää yrityksen yhteiskuntavastuulla vaikutusta liiketoimintastrategian investointeihin. Tutkimuksessa saatiin uutta näyttöä liiketoimintastrategian maltillisesta vaikutuksesta yrityksen yhteiskuntavastuun ja investointien välillä. Otanta tutkimuksessa kattoi yli 3000 yritystä ja 14 375 havaintokertaa vuosina 1996-2016. Tutkimuksessa saatiin näyttöä siitä, että korkealla yhteiskuntavastuun yrityksillä on taipumus liikainvestointeihin. Tutkimuksella voidaan

osoittaa, että defend-, että prospect-strategiat voivat edesauttaa yritysten liikainvestointeja. Defend-strategian valinneet CSR-yritykset sijoittivat enemmän verrattuna yrityksiin, jotka eivät panosta yhteiskuntavastuuseen. Löytyi myös näyttöä siitä, että strategian hillitsevä vaikutus kanavoitetaan toimisto-ongelmien ja informaation epäsymmetrian kautta. Tutkimuksen tulokset osoittavat, että liiketoimintastrategialla on tärkeä rooli yritysten sijoituskäyttäytymisen ja tehokkuuden muokkaamisessa. (Does business strategy matter? 2020.)

Journal of Business Ethics teki tutkimuksen, jossa tutkittiin yrityksen liiketoimintastrategian ja yrityksen yhteiskuntavastuun vuorovaikutusta. Tutkijaryhmä koostui jäsenistä Yuan, Y., Lu, Ly., Tian, Gl., Yu Yx. Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää yrityksen liiketoimintastrategia ja yrityksen yhteiskuntavastuun vuorovaikutusta. Tutkimuksessa on käytetty Miles- ja Snow-teoreettisiin puitteisiin perustuvaa liiketoimintastrategiaa. Tällä havaittiin, että innovaatiokeskeistä strategiaa noudattavat yritykset sitoutuvat paremmin CSR-vaatimuksiin kuin tehokkuuteen suuntautuneen strategian valinneet yritykset. Erityisesti nousi esiin seuraavat asia: yritykset tuottavat sosiaalisesti vastuullisempaa toimintaa ja vähemmän sosiaalisesti vastuu-tonta toimintaa. Suorittavat paremmin sekä sidosryhmien että kolmansien osapuolten yritysten yhteiskuntavastuun aloilla. Tutkimuksen tulokset osoittavat, että liiketoimintastrategiassa on tärkeää määritellä yritysten yhteiskuntavastuu. Asiakkaat hyödyntävät yritysten yhteiskuntavastuuta. Kun yritys ottaa osaksi innovaatiokeskeisen strategian kykenevät yritykset hyödyntämään enemmän yhteiskuntavastuuta, mutta kestävät enemmän epävarmuutta sekä riskejä. (Journal Of Business Ethics 2020.)

Tutkijat Changhee, L., Palmon, P., Yeazegel, A. suorittivat tutkimuksen vuonna 2018. Tutkimuksen, jonka aiheena oli perehtyä, löytyykö yhteyksiä yritysten yritys vastuullisuuden informoinnista ja pörssianalyttikkojen kurssisuosituksista. Yritysten CSR raportilla on vaikutusta pörssianalyttikkojen toimintaan. Tutkimuksen mukaan yhteiskuntaraportilla oli vaikutusta nostaa tai laskea analyttikkojen arviota. Lisäksi tutkimuksessa nousi esille, että analyttikkojen suositukseen pääsi vaikuttamaan antoivatko yritykset vapaaehtoisesti CSR-raporttinsa. Tutkimuksen tuloksilla on vaikutusta CSR-raportoinnin kehitykseen. Lisäksi auttavat ymmärtämään raporttien tärkeydestä yritykselle. (The Corporate Social Responsibility Information Environment: Examining the Value of Financial Analysts' Recommendations.)

Arvo minkä vastuullisuus tuo yritykselle rakentuu useita reittejä pitkin. Yhteiskuntavastuun haasteellisuuden arvonluontiin tuo se, että osa on suoria vaikutuksia ja osa epäsuoria vaikutuksia. Yrityksille suoria lisäarvoja ovat lisääntynyt myynti, laskeneet kustannukset tai tuotteen parempi hinta. Epäsuoriksi arvoiksi yritykselle katsotaan lisääntyneet uskolliset asiakkaat. Tällöin yrityksen henkilöstö voi paremmin ja ovat sitoutuneempia yritykseen ja sen arvoihin. Yhtiön maine sekä brändi ovat parantuneet verrattuna ei vastuullisiin yrityksiin. Epäsuorat vaikutukset heijastuvat yrityksen markkina-arvossa. Erottelu yritys vastuun tuoman arvon lisämyyntiin on haasteellista, koska pelkästään sen tuomaa arvoa on vaikea erotella.

Vaikka yritys on vastannut kuluttajien tarpeeseen oikealla markkinoinnilla sekä tuotteilla. Voi yritys markkinointitutkimuksella saada viitteitä yritysvastuun vaikutuksesta kasvavaan liikevaihtoon. Markkinatutkimuksessa kannattaa keskittyä tutkimaan toteutuneita kauppvoja eikä, miten asiakaskunta saattaisi ostaa. (Juutinen 2016, 62.)

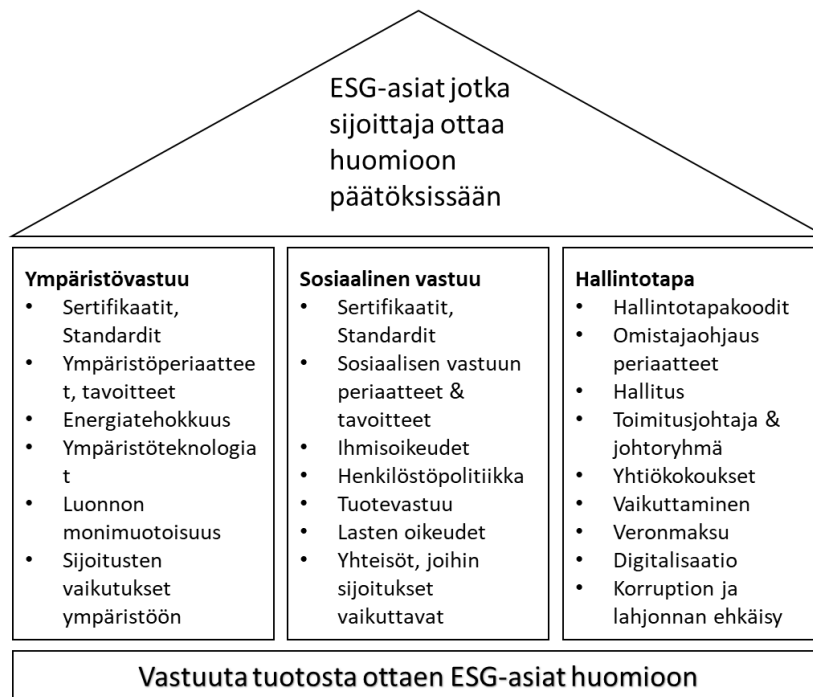
Yritysvastuun tuomat kustannussäästöt ja sen tuomat positiiviset vaikutukset kassavirtaan on helpommin selvitettävissä. Yritykselle syntyvät kustannussäästöt ovat helposti mitattavissa ja tarpeen mukaan muunnettavissa rahaksi. Tämä on helpottamaan yrityksen investointipäätöksiä vastuullisempiin laitteisiin. Itse lukujen saaminen arvontuottamisesta on vaikeaa, koska oman haasteen tuo tarkasti sen määrittäminen. Yritys saa parhaan hyödyn silloin kun ymmärtää yritysvastuun tuoman arvon, sillä tarkkuudella että yritys pystyy yhdistämään sen heidän arvoajureihinsa. Tällöin yrityksen tulisi saada todennäköisesti tehokkaimman hyödyn vastuullisuudesta. (Juutinen 2016, 63.)

4.1 Vastuullinen sijoittaminen

Vastuullinen sijoittaminen on nosteessa Suomessa ja tätä tukee alan johtavien yhdistysten ja aloitteiden kasvavat jäsenmäärät. Suomessa toimii vastuullisen sijoittamisen yhdistys, jonka lyhenne on Finsif. Yhdistyksen jäsenet koostuvat alan keskeisimmistä varainhoitajista ja institutiosijoittajista. Vastuullisen sijoittamisen puolesta puhuu se, että yli puolet näistä yhdistyksen jäsenistä ovat sijoittaneet pääomaa vastuullisuuskriteerit huomioiden. Sijoittaja, joka etsii vastuullista sijoituskohdetta, ottaa sijoittaja sijoituspäätöksessä huomioon yrityksen vaikutukset ympäristöön, sosiaaliset näkökulmat ja yrityksen tapaa hallita. Kun vastuullinen sijoittaminen valtavirtaistuu niin samalla myös määritelmät, työkalut ja toimintatavat ovat otaneet harppauksia eteenpäin. (Hyrskke, Lönnroth, Savilaakso, Sievinen. 2020, 17.)

Sijoittajien tietoisuus yritysten vaikutuksista ympäristöön on kasvanut. Yritysten riskit kasvavat sitä mukaa mitä ilmasto muuttuu, luonnon monimuotoisuus kuihtuu ja luonnon varat liika käytetään, joka vaikuttaa tuotteiden hintoihin tai saatavuuteen. Nämä riskit voivat korreloida sijoittajien sijoituksiin, jolloin sijoittaja menettää rahaa. Maailma on myös muuttunut

ja sitä kautta ihmisten kulutustottumukset. 1980-luvulla syntynyt sukupolvi ottaa tosissaan ympäristö- ja ihmisasiat huomioon verrattuna aikaisempiin sukupolviin. (Merikanto 2021A.)

Kuvio 4 Vastuullisen sijoittajan kolmpilari (Vastuullinen sijoittaja)

Onko vastuullisessa sijoittamisessa mitään järkeä, jos mahdollisesti menettää rahansa yrityksen? Nordea ja Norjan valtion eläkerahastoa hallinnoiva Norjan Pankki (NBIM) tutkimukset osoittavat, että markkinakehitys vastuullisissa sijoituksissa on ollut hyvää. Voisiko siis sanoa, että vastuulliset sijoitukset tuottavat ylituottoa? Yleistyminen on nopeaa ja kehitystä on myötävaikuttamassa taloudelliset perusteet. Tähän samaan lopputulokseen alkaa tulemaan myös lukuisat eri tieteelliset tutkimukset. Sijoittaminen vastuullisesti on kannattavaa eikä sijoittajan ole syytä pelkoon, että vastuullisuus ei olisi tuottavampaa. Samalla kun teet parempaa maailmaa on mahdollista tehdä myös sijoitetulla pääomalle rahaa. Tutkimusaineiston karttuessa ja tutkimukseen käytettävien mittareiden kehittyessä on tutkimuksilla pystytty osoittamaan ylituoton saamisen valitsemalla vastuullisuuden sijoitusstrategiaksi.

Tutkimukset ovat osoittaneet, että vastuullinen sijoitus tuottaa paremmin pitkällä aikavälillä ja omaa pienemmät riskit niin sanottuun normaaliin sijoitukseen nähden. Vastuullisesti toimiva yritys omaa paremmat mahdollisuudet saada lainarahaa pienimmillä pääoman kustannuksilla verrattuna ei vastuullisesti toimivaan yritykseen. Tutkimukset osoittavat, että talouden taantumassa yrityksen asiakkaat pysyvät taantumasta huolimatta lojaalisena. Ympäristöystävällisyyteen panostava yritys on arvostettu korkeammalle listautuessaan pörssiin ja yhtiöt, jotka ovat saaneet korkeat ESG-luokituksen johtaa todennäköisesti ylituottoihin. (Silvola, Landau 2019, 20.)

Voiko tämä pitää paikkaansa mitä Silvola ja Landau kirjassaan vastuullisuudesta ylituottoa sijoituksiin kirjoittaa? Aalto-yliopiston julkaisussa vastuullinen sijoittaminen teoriassa ja käytännössä, jonka on kirjoittanut Tatu Puttonen ja Vesa Puttonen. Puttonen ja Puttonen (2021, 37) julkaisussaan haastavat tämän näkemyksen mahdollisesta ylituotosta. Vastuullisesta sijoittamisesta on julkaistu vuosien varrella lukuisia tutkimuksia. Jotka puoltavat näkemyksen siitä, että vastuullinen sijoittaminen on ollut tuottoisaa siihen sijoittaville. He esittävät kysymyksen ilmoille: johtuuko tämä hyvä tuotto vastuullisuudesta itsestään vai siitä että yritys pärjää muilla mittareilla kuin ESG-faktoreilla? Tuoreimmat tutkimukset osoittavat vastuullisten sijoitusten tuotto-odotuksien laskevan. Tämä on perusteltavissa sillä, että ei niin vastuullisten obligaatioiden ja osakkeiden myynti laskee hintoja ja täten nostaa pääomakustannuksia. Asian voi myös nähdä toiselta tapaa, kun hinta laskee sijoittajan tuotto-odotus kasvaa. Tämä vaatii sen, että muut asiat pysyvät koskemattomana. Nämä seikat vähintäänkin kyseenalaistavat vastuullisen sijoittamisen paremmin tuottavana tapana sijoittaa.

4.1.1 ESG

Yhteiskuntavastuu tunnetaan monilla eri nimellä. Sijoittajien keskuudessa yritysvastuullisuudesta käytetään nimitystä ESG, joka muodostuu sanoista Environmental, social ja governance. Jos ESG:n haluaa kääntää suomeksi, tarkoitetaan sanoilla yrityksen ympäristövaikutuksia, vaikutuksia ihmisiin ja kuinka yrityksen johtamista hoidetaan. Vastuulliset sijoittavat hyödyntävät kyseistä tapaa halutessaan ottaa yrityksen ympäristön vaikutukset, yhteiskunnalliset ja hallinnolliset tekijät huomioon sijoituspäätöksissään. (Merikanto 2021B.)

5 Opinnäytetyön tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymykset

Opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää vaikuttaako yritysten vastuullisuus yksityissijoittajien sijoituspäätöksiin. Opinnäytetyön tavoitteena on tuoda tietoisuutta piensijoittajille yritysten vastuullisuudesta ja termistöstä.

Opinnäytetyön tutkimuskysymys on:

Onko yrityksen vastuullisuudella vaikutusta yksityishenkilöiden sijoituspäätöksiin?

Tutkimuskysymykseen vastataan seuraavilla alakysymyksillä:

Tutustutko yrityksen vastuullisuusraportteihin?

Vaikuttavatko uutisoinnit yritysten yritys vastuullisesta laiminlyönneistä sijoitusten poisvetämiseen?

Valitsetko vastuullisuuden mukaan yrityksiä salkkuun?

Oletko valmis odottamaan pitkäjänteisemmin tuottoja, jos yritys panostaa vastuullisuuteen?

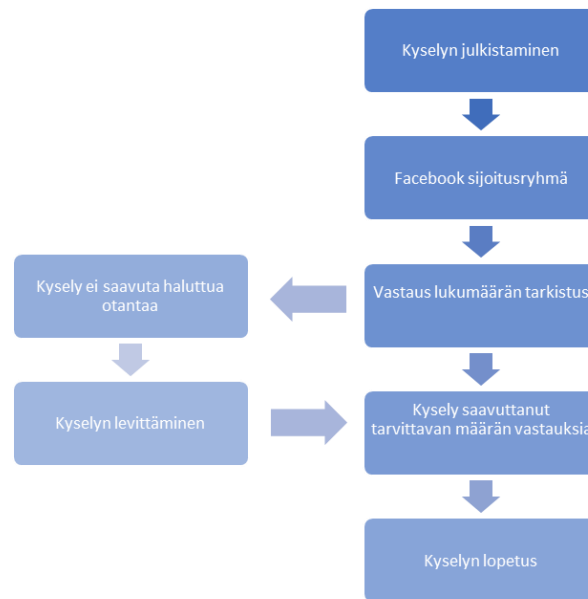
6 Opinnäytetyön tutkimusmenetelmä

Opinnäytetyössä on tarkoitus käyttää aineiston keruuta varten kyselyä, joka pohjautuu laadulliseen tutkimukseen eli kvalitatiiviseen tutkimustapaan. Kyselyssä on tarkoitus käyttää avoimia kysymyksiä, joka sopii kvalitatiiviseen tutkimustapaan. Laadullinen tutkimus aukaisee tutkittavaa aihetta syvällisemmin. Laadullisella tutkimuksella saadaan vastauksia tutkimuskohteesta ja antaa vastauksia mitkä asiat vaikuttavat tutkittavan käytökseen ja päätöksiin. Kvalitatiivisella tutkimuksella pääsee hyödyntämään psykologian ja muiden käyttäytymistieteiden metodeja. (Heikkilä 2014, 15.)

Avoimen kyselyn tunnuspiirteitä ovat, että niitä on helppo työstää mutta haasteellista käsitellä. Osa kohdeyleisöstä saattavat kokea avoimet kysymykset työlääksi ja jättävät tästä syystä vastaamatta. Vastauksien sanallinen luokittelu on haasteellista. Avoimet kysymykset saattavat tuoda lisäarvoa uusien näkökulmien muodossa. (Heikkilä 2014, 47.)

6.1 Kohderyhmä

Opinnäytetyön kyselyn kohderyhmää tulee olemaan Facebook sijoittajaryhmässä olevat sijoittajat. Kohderyhmänä sijoittajat, jotka sijoittavat osakemarkkinoille joko suoriin osakkeisiin tai rahastoihin. Kyselyssä ei ole väliä onko aloitteleva sijoittaja vai pidempään sijoittanut, kunhan saadaan tarpeeksi iso otanta kyselyjen tuloksiin. Kohderyhmän kysely toteutetaan internetkyselyllä anonymisti käyttäen Google Forms alustaa. Kohderyhmää tullaan lähestymään Facebookin sijoittajaryhmässä, jossa on jo valmis kohdeyleisö. Vaihtoehtoja lisätään kyselyn edetessä, jos näyttää siltä, ettei saada riittävän laajasti vastauksia.

Kuvio 5 kohderyhmän tavoitavuus suunnitelma

6.2 Aineiston keruu

Opinnäytetyöhön aineisto tullaan tuottamaan internetkyselyllä ja perusjoukko koostuu henkilöistä, jotka omaavat internet käytön. Kyselyn tekeminen on haasteellinen ja vaatii tekijältä asiantuntemusta ja paneutumista aiheeseen. Kyselyn onnistumisen edellytyksenä on myös laadukas kysymysten teknillinen toteutus. Internetkysely tuo mukanaan ongelmia, kuten kyselyn allokointi oikealle kohderyhmälle. Kyselyn saattaminen tietoisuuteen tutkittaville on haaste sekä ulkopuolisten vastaaminen kyselyyn vääristää tutkimustuloksia. Myös useampaan kertaan vastaavat tuottavat kyselyyn ei haluttua otantaa. (Heikkilä 2014, 18.)

Kyselylomakkeen teko on haasteellinen prosessi. Prosessi vaatii aihealueen tuntemista, joka vaatii itse kirjallisuuteen tutustumista. Tutkimusongelma on asia joka vaatii hautomista ja hiomista muotoonsa. Prosessissa on tärkeää ottaa huomioon, miten lomakkeella saatu aineisto käsitellään ja itse kyselylomakkeen ohjelman tuntemus. Kysymyksiä laatiessa täytyy ottaa huomioon kuinka tarkkoja vastauksia ohjelma antaa halutuilla kysymyksillä. Ennen kyselyn julkistamista itse tutkimuksen tarkoitus tulee olla päätetty, koska tekijän tulee olla tietoinen

mihin kysymyksiin toivotaan saavan vastauksia. Ennen julkistusta on hyvä selvittää mahdolliset muuttujat, joilla voi olla vaikutusta tutkittaviin asioihin. Tutkittava aihe on tultava selväksi kysymysten perusteella mutta kysymyksiä voi subventoida tukikysymyksin. Kysymyksen loogisuus on ensisijaisen tärkeää, koska kysymyksiä ei voi muokata enää tiedonkeruun jälkeen. (Heikkilä 2014, 45-46.)

Kuvio 6 Tutkimuslomakkeen vaiheet (Heikkilä 2014.)

6.3 Laatutekijät hyvälle tutkimuslomakkeelle

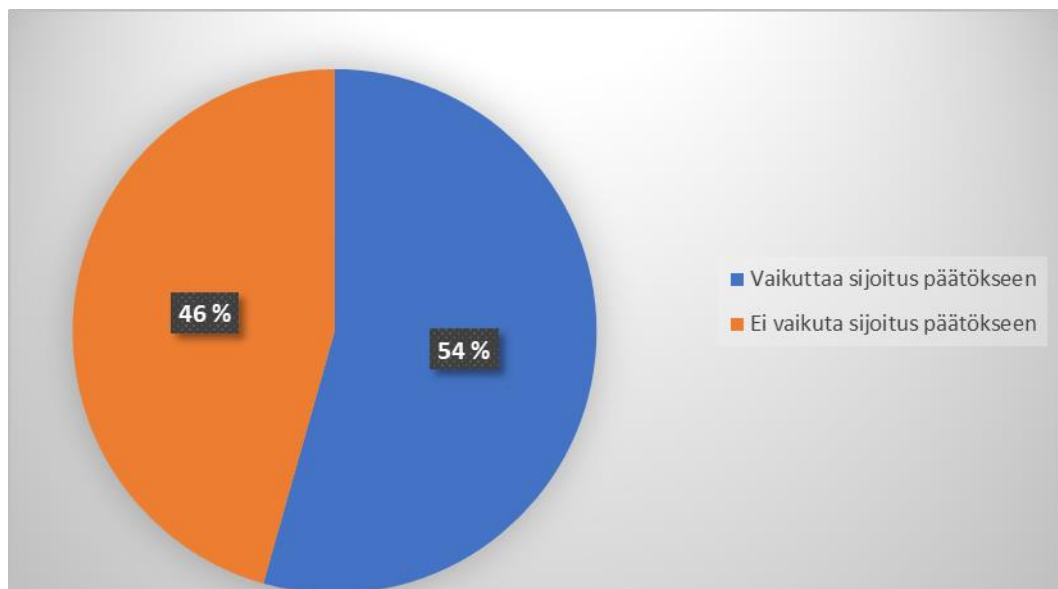
Laadukkaan tutkimuslomakkeen tunnusmerkkejä ovat esimerkiksi viimeistelty ulkoasu, tutkimuksen kysymykset palvelevat kysyttävää aihetta ja ovat kohdistettu oikealle kohderyhmälle. On merkkejä siitä, että jos kyselyn ulkoasussa on toivomisen varaa, saattaa sillä olla vaikutusta kyselyyn vastaamisella. Kyselylomakkeessa on tärkeää sijoittaa alkuun kysymyksiä, jotka eivät vaadi haastateltavalta paljoa, tämä asia saa haastateltavan mielenkiinnon pysymään haastattelua kohtaan. Kysymykset on syytä miettiä selkeiksi ja kysymyksen rakenne olisi mahdollisimman vähän johdatteleva mahdolliseen vastaukseen. Jokaisen kysymyksen kohdalla kysytään yhtä kysymystä mutta tärkeää on kysyä oikeita asioita, ettei tule liikaa kysymyksiä, jotka saattavat säikäyttää haastateltavan. (Heikkilä, 2014, 46-47.)

7 Kyselyn vastauksien analysointi

Kyselyn pohjana käytettiin Google Forms ilmaisopohjaa, jolla voi luoda kyselyitä internetiin. Kysymykset olivat muodoltaan avoimia kysymyksiä, joita oli seitsemän kappaletta. Kysymyksiä aihepiiri liittyi vastuulliseen sijoittamiseen, koska ennalta määrättyjä vastauksia ei ollut. Kyselyyn vastaajat pääsivät itse vaikuttamaan vastauksien ulkoasuun. Tästä syystä kyselylomakkeen omaa kaaviopohjaa ei voitu hyödyntää tuloksien yhteenvedoksi. Kyselyn kaavioiden tekemisessä käytettiin apuna Microsoft Exceliä. Kysely julkistettiin Facebookin ryhmässä sijaitsevaan ryhmään. Kyselyyn vastasi 57 ryhmäläistä tai sen ulkopuolella olevaa henkilöä.

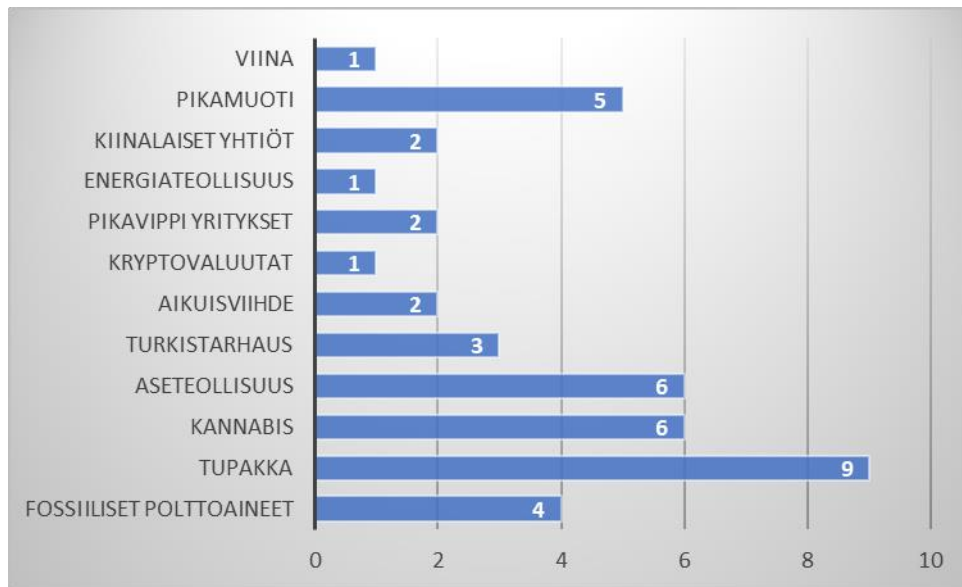
8 Kyselyn vastaukset

Kysely 1 paneutui kyselyyn vastaajien arvomaailmaan. Kysymyksessä kysyttiin: onko sinulla toimialaa tai yhtiötä, johon et sijoittaisi eettis- tai vastuullisuussyistä? Kysymykseen vastasi kaikki 57 kysymykseen vastannutta.

Taulukko 1.

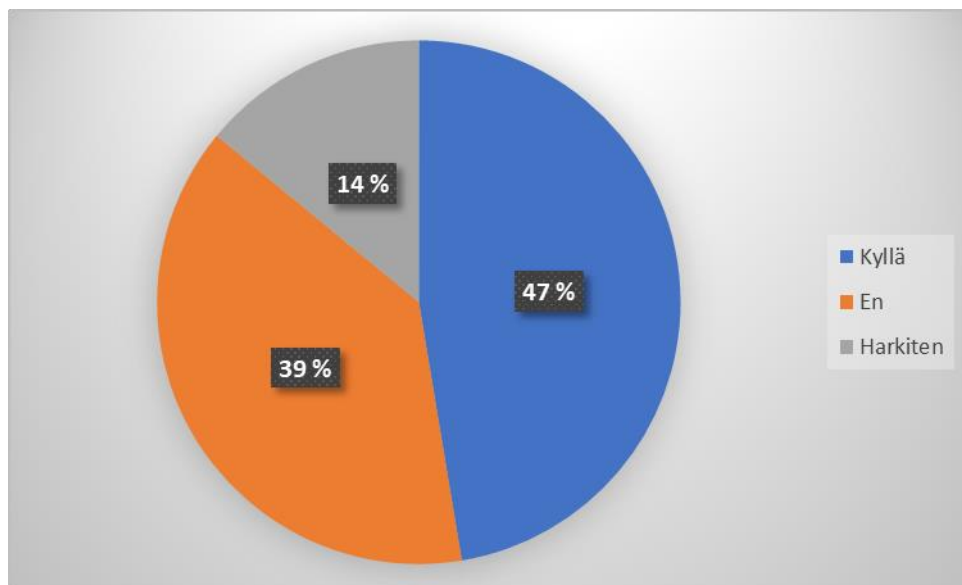
Taulukko 1 kertoo meille 57 vastaajan prosentuaalisen jakauman. Onko heillä toimialaa tai yhtiötä, johon eivät sijoittaisi oman arvomaailman pohjalta. Vastaukset olivat melko tasan 31 vastanneista tämä vaikuttaa heidän sijoituskohteisiinsa ja 26 vastanneista tällä ei ole vaikutusta heidän sijoituksensa päätöksiin.

Taulukko 2.

Taulukko 2:een on koostettu vastauksia toimialoista, jotka nousivat esiin ”kyllä” vastanneiden joukosta. Tupakkateollisuudessa vaikuttavat yritykset ovat enemmistö vastanneiden mielestä heidän arvomaailmansa vastaisia.

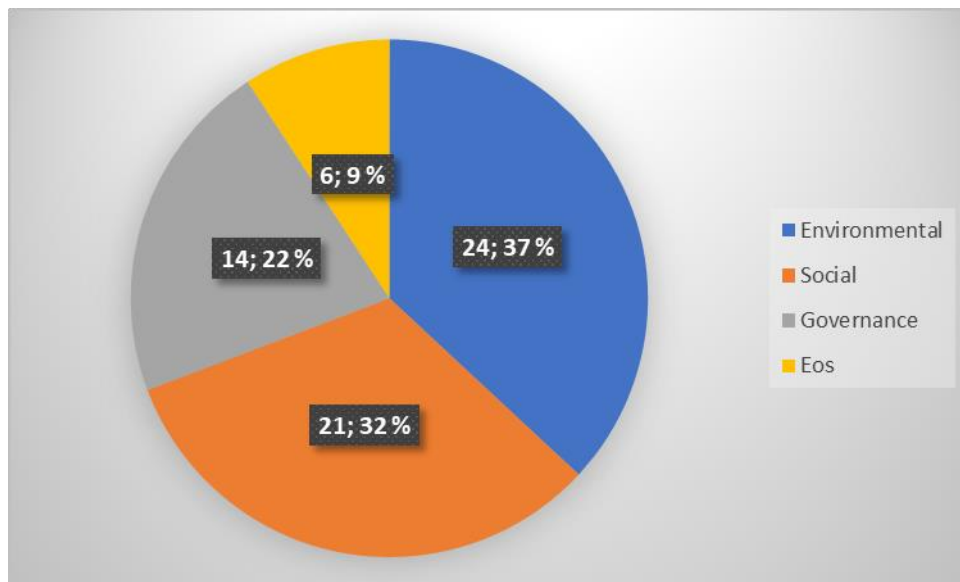
Taulukko 3:een vastasi kaikki 57 kyselyyn vastannutta. Taulukko kuvaa olisivatko kyselyyn vastanneet valmiita sijoittamaan yritykseen, joka toimii arvojesi vastaisesti, jos yrityksen tuotto-potentiaali olisi poikkeuksellisen hyvä?

Taulukko 3.

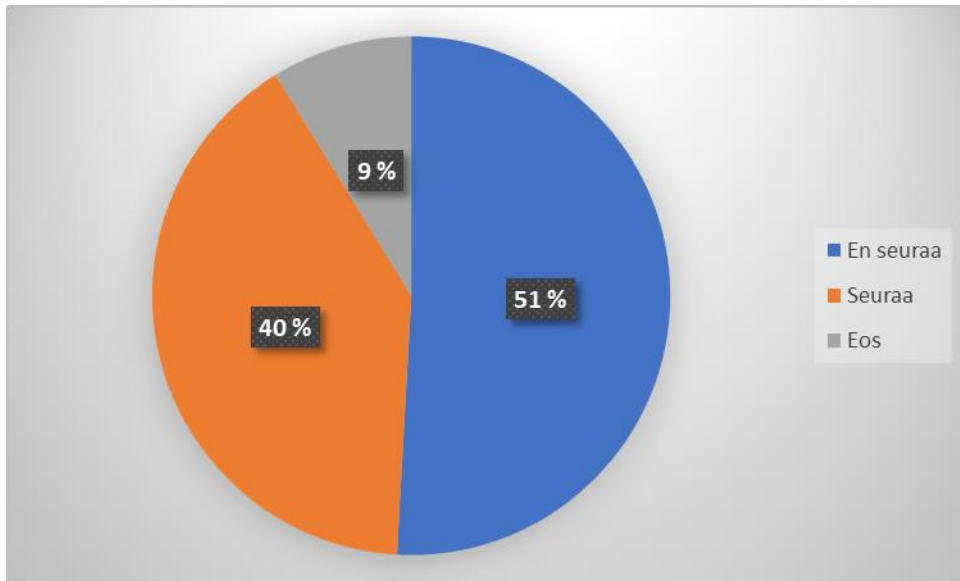
”Kyllä” vastanneita oli 27 kappaletta, jotka olisivat valmiita sijoittamaan omien arvojen vastaisesti, jos luvassa olisi hyvä tuottopotentiaali. Yksi vastanneista oli laittanut rajaksi yli 10 %, jotta olisi valmis sijoittamaan mutta ei itse aikaväliä, jolloin tuotto olisi tultava. ”Ei” vastanneet vastaajat, joita oli 22 kappaletta. Olivat ehdottomia ja toivat ilmi, etteivät halua olla tekemisissä arvojen vastaisissa sijoituksissa. ”Harkitsevat”, joita oli 8 kappaletta vastaajista. ”Harkitsevat” jäivät pohtimaan, mitkä olisivat niitä arvoja mihin sijoittaisi tai ei sijoittaisi.

Taulukko 4 kertoo meille mitkä asiat vastaaja kokee tärkeäksi yrityksen toimiessa vastuullisesti. Kyselyyn vastasi 51 henkilöä ja 6 jätti vastaamatta ja loput eivät kokeneet asiaa tärkeäksi. Kyselyyn vastaajat vastasivat useamman vaihtoehdon, joten vastauksien lukumäärä on enemmän kuin 57 kappaletta. Kyselyssä nousi esiin ympäristön suojelu ja siitä huolehtiminen. Vastaajat kokivat myös tärkeäksi osaksi vastuullisuutta ihmisoikeudet ja niiden kunnioitus. Hallinnosta nousi eteen yrityksen läpinäkyvyys, joka toimisi lakien mukaan. Esille nousi myös, että yritys on kannattava ja näin ollen tarjoaa työtä ja voittoa omistajilleen.

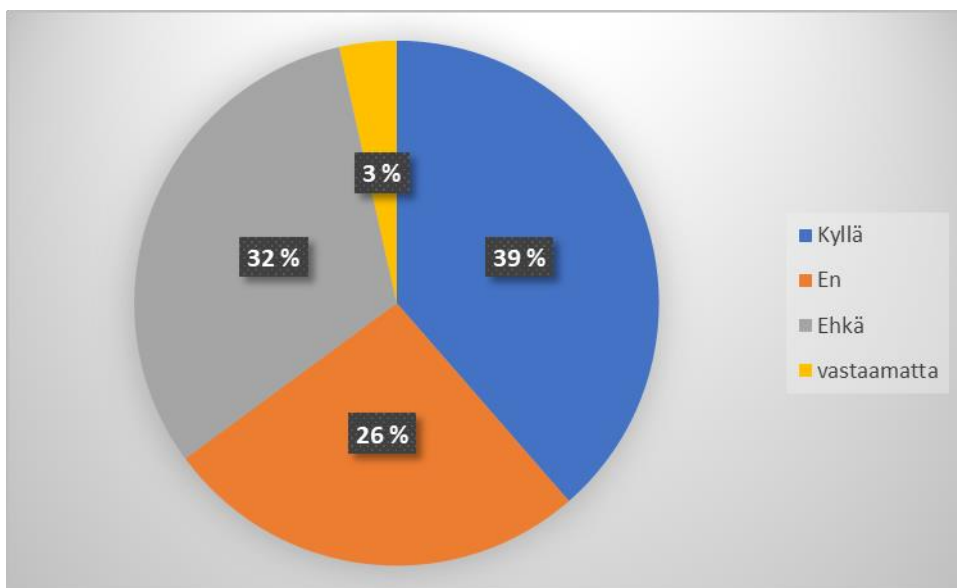
Taulukko 4.

Taulukko 5 koskee kysymystä seuraako vastaaja mahdollisia megatrendejä tai ajankohtaisia ESG-teemoja. Kyselyyn saatiin 52 vastausta ja 5 vastausta, jotka olivat tyhjiä. 29 vastanneista ei seuraa mitään megatrendiä tai ajankohtaisia ESG-teemoja. 23 vastanneista seuraa megatrendejä, jotka jakaantuivat tasaisesti aihepiireittäin. Energiamurros ja ilmastonmuutos olivat kaksi eniten mainittua aihealuetta. Kolmantena oli sähköautojen tulevaisuuden näkymät ja neljäntenä politiikka.

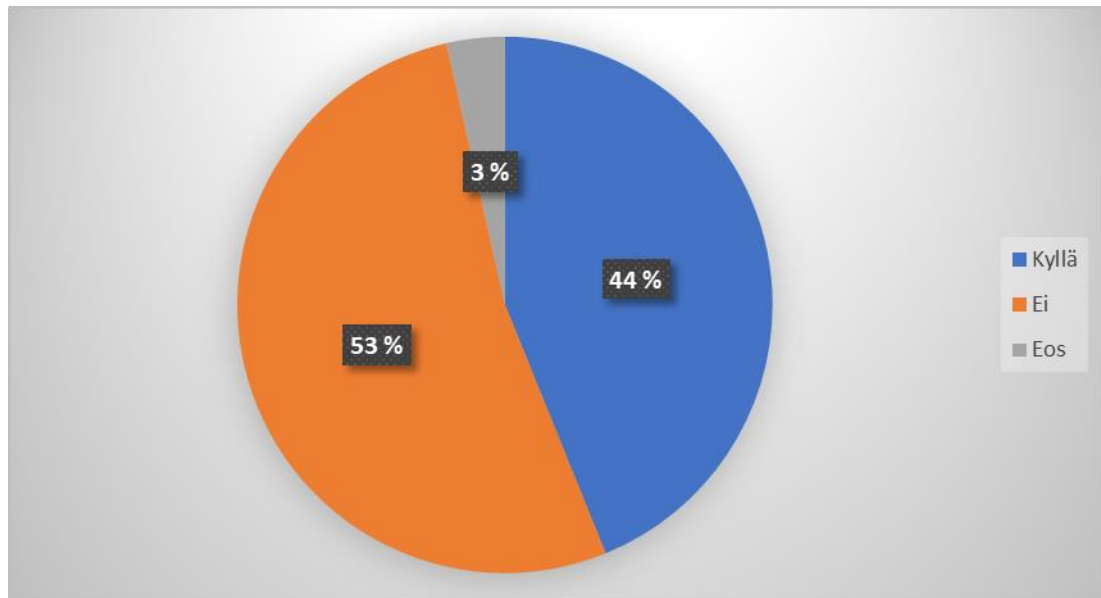
Taulukko 5.

Kysymys viisi koski, jos olet tehnyt aikaisemman tiedon pohjalta sijoituspäätöksen yritykseen, muuttaisitko päätöstäsi, jos yrityksestä selviäisi arvojesi vastaista toimintaa? Taulukko 6 kertoo vastanneiden prosentuaalisen jakautumisen. ”Kyllä” vastanneita oli 22 kappaletta ja esille nousi, jos yrityksen toiminta ei vastaa arvoja niin löytyy vaihtoehtoja sijoituskohteiksi. ”Kyllä” vastanneista osa oli myös näin tehnyt aikaisemmin, kun tieto yrityksen toiminnasta on tullut julki. ”Ei” vastanneet ei muuttaisi toimintaa ja osa vasta siinä vaiheessa, jos se vaikuttaisi tuotto-odotuksiin. Kysely sai myös paljon ”ehkä” vastauksia, varmasti siitä syystä koska riippuen miten pahasti yritys laiminlöisi sijoittajan arvoja ja pyrkisikö yritys niitä korjaamaan.

Taulukko 6.

Taulukko 7 avaa meille kysymyksen 6 haetko tietoa yrityksen vastuullisuudesta ennen sijoituspäätöksen tekemistä? Jos kyllä, mistä lähteistä haet tietoa? Jos et, mistä syystä? 25 vastaajaa etsii tietoa ennen sijoittamispäätöstä. Vastauksissa nousi esiin internetin hakukoneet ja yrityksen omat nettisivut. ”Ei” vastanneita oli 30 kappaletta, jotka tutkivat enemmän yrityksen tuotto-odotuksia tai teknillisiä analyysejä taikka Morningstar luokituksia.

Taulukko 7.

Viimeisenä kysymyksenä oli, löytyykö sinulta kokemuksia tilanteista tai esimerkitapauksista, joissa vastuullisuusnäkökulmat ovat vaikuttaneet sijoituspäätöksiinne? Yksi kryptoihin sijoitava toi esille, että aikoo tulevaisuudessa miettiä sijoituksia virtuaalirahaan ekologisuuden kautta. Louhinnan sähkönkulutus on saanut vastaajan miettimään sen vaikutuksia ympäristöön. Yksi vastanneista on jättänyt tästä syystä sijoittamatta kryptovaluuttoihin. Eräs vastaaja ottaa SRI-merkinnän huomioon tehdessä ETF rahastosijoituksia. Esimerkiksi negatiivisella uutisoinnilla on ollut vaikutusta sijoitusten siirtämisestä pois uutisen kohteena olevasta yrityksestä tai rahastosta. Vastauksissa nousi esiin kestävään kehitykseen pohjautuvat rahastot, jotka ovat olleet vastanneiden suosiossa.

9 Yhteenveto

Kyselyn tuloksia tarkastaessa nousee esiin osan vastanneiden vahva arvopohja sijoittamiseen, joka jatkui koko kyselyn ajan. Joukossa oli myös niitä, jotka olisivat valmiita sijoittamaan tuottoisaan kohteeseen, vaikka ei olisi yksi yhteen oman arvopohjan kanssa. Kyselyyn vastaajat nostivat tärkeimmäksi asiaksi yrityksen toimiessa vastuullisesti ympäristön huomioimisen. Tämän hetken uutisoinnissa puhutaan paljon energiahinnan noususta ja sen murroksesta.

Tällä saattaa olla vaikutusta kyselyn vastauksiin, kun kysyttiin mitä megatrendejä ja ajankoh-
taisia ESG-teemoja seuraa. Yli puolet vastaajista ilmoitti, ettei seuraa mitään. Kysymys 5 ja-
koi vastaajia ja olisivatko valmiita siirtämään sijoituksiaan pois yrityksestä, joka toimii oman
arvomaailman vastaisesti. 32 % oli harkitsevia ja miettivät mitä arvoja olisi tässä kohtaa lai-
minlyöty ja olisivatko he valmiita muuttamaan toimintatapoja tapahtuman tulessa julki.
”Kyllä” vastanneet toivat esille, että olivat näin myös tehneet aikaisemmin. Vastanneet ker-
toivat katsovan pääasiallisesti yrityksen nettisivuilta ja käyttämällä internetin hakukoneita et-
siessään tietoa yrityksen vastuullisuudesta.

Lähteet

Painetut

Juutinen, S. 2016. Strategisen yritys vastuun käsikirja. Helsinki: Talentum pro

Hyrskke, A., Lönnroth, M., Savilaakso, A., Sievinen, R. 2020. Vastuullinen sijoittaja. Viro: Printon.

Silvola, H., Landau, T. 2019. Vastuullisuudesta ylituottoa sijoituksiin. Helsinki: Alma Talent.

Koipijärvi, T., Kuvaja, S. 2017. Yritysvastuu johtamisen uusi normaali. Viro: Printon.

Harmaala, M-M., Jallinoja N. 2012. Yritysvastuu ja menestyvä liiketoiminta. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Laine, P. 2017. Osaaminen, hyvinvointi ja sosiaalinen vastuu työorganisaatioissa. Turku: Pallosalama Oy.

Liappis, H., Pentikäinen, M., Vanhala, A. 2019. Menesty yritys vastuulla käsikirja kokonaisuuteen. Helsinki: Edita.

Heikkilä, T. 2014. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Edita.

Joutsenvirta, M. Halme, M. Jalas, M. & Mäkinen, M. 2011. Vastuullinen liiketoiminta kansainvälisessä maailmassa. Helsinki: GAUDEAMUS.

Silvola, H. & Landau, T. 2019. Vastuullisuudesta ylituottoa sijoituksiin. Helsinki: Alma Talent.

Jussila, M. 2010. Yhteiskuntavastuu. Nyt. Vantaa: Hansaprint Oy.

Sähköiset

Puttonen, T. & Puttonen, V. 2021. Vastuullinen sijoittaminen teoriassa ja käytännössä. Viitattu 9.11.2021.

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-64-0528-5>

Merikanto, M. 2021. Mitä on ESG, ja miksi yritysten tulee se ymmärtää? Viitattu 27.9.2021.

<https://www.mikkomerikanto.com/mita-on-esg-ja-miten-se-liittyy-yritysvastuuseen/>

Latapi, A., Mauricio, A., Johannsdottir, L., Davidsdottir, B. 2019. A literature review of the history and evolution of corporate social responsibility. Viitattu 7.9.2021.

<https://www-proquest-com.nelli.laurea.fi/docview/2419939770?pq-origsite=primo>

Elinkeinoelämän keskusliitto. 2020. Vastuullisuuden tekijät. Viitattu 3.9.2021.

<https://ek.fi/tavoitteemme/vastuullisuus/vastuullisuuden-tekijat/>

Tutkimuseettinen neuvottelukunta. 2019. Tieteellisten julkaisujen tekijyydestä sopinen. Viitattu 28.4.2021.

https://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/TENK_suositus_tekijyys.pdf

Changhee, L., Palmon, P., Yeazegel, A. 2018. The Corporate Social Responsibility Information Environment: Examining the Value of Financial Analysts' Recommendations. Viitattu 5.4.2021.

<https://search-proquest-com.nelli.laurea.fi/docview/2050326200?pq-origsite=primo>

Yuan, Y., Lu, Ly., Tian, Gl., Yu Yx. 2020. Journal Of Business Ethics: Business Strategy and Corporate Social Responsibility. Viitattu 5.4.2021.

<https://www-proquest-com.nelli.laurea.fi/docview/2090919459?accountid=12003>

Yu-En, L., Yi-Wen, L., Teng, C., Lam K. 2021. Corporate social responsibility and investment efficiency: Does business strategy matter? Viitattu 1.4.2021.

<https://www-sciencedirect-com.nelli.laurea.fi/science/article/pii/S1057521920302295?via%3Dihub>

Heikkilä, T, 2014. Kvantitatiivinen tutkimus. Viitattu 19.4.2021.

<http://tilastollinentutkimus.fi/1.TUTKIMUSTUKI/KvantitatiivinenTutkimus.pdf>

Vilka, H, 2007. Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet. Viitattu 19.4.2021.

<http://hanna.vilka.fi/wp-content/uploads/2014/02/Tutki-ja-mittaa.pdf>

Finanssiala ry. Vastuullinen sijoittaminen. Viitattu 14.4.2021.

<https://www.sttinfo.fi/data/attachments/00502/5996540e-48c8-4157-93d2-7760395d317d.pdf>

Julkaisemattomat

Kuviot

Kuvio 1 Yritysvastuun kaavio (Menesty yritysvastuulla)	11
Kuvio 2 Yrityksen mahdolliset sidosryhmät (Yritysvastuu johtamisen uusi normaali).....	18
Kuvio 3 A literature review of the history and evolution of corporate social responsibility ...	19
Kuvio 4 Vastuullisen sijoittajan kolmipilari (Vastuullinen sijoittaja)	23
Kuvio 6 kohderyhmän tavoitavuus suunnitelma	26
Kuvio 7 Tutkimuslomakkeen vaiheet (Heikkilä 2014.)	27

Taulukot

Taulukko 1.	28
Taulukko 2.	29
Taulukko 3.	29
Taulukko 4.	30
Taulukko 5.	31
Taulukko 6.	31
Taulukko 7.	32

Liitteet

Liite 1 Kysymyslomakkeen aloitussanat	38
Liite 2 Kyselyn kysymykset 1	39
Liite 4 Kysymys 1	40
Liite 5 Kysymys 2	41
Liite 6 Kysymys 3	42
Liite 7 Kysymys 4	43
Liite 8 Kysymys 5	44
Liite 9 Kysymys 6	45
Liite 10 Kysymys 7	46

Liite 1 Kysymyslomakkeen aloitussanat

Kysely vastuullisesta sijoittamisesta

Hei,

Olen Laurean ammattikorkeakoulun opiskelija ja teen opinnäytetyötä vastuullisesta sijoittamisesta ja sen vaikutuksista sijoituspäätöksiin. Kiitos sinulle, että annat aikaasi ja vastaat alla oleviin kysymyksiin.

Vastuullisella sijoittamisella tarkoitetaan sitä, kun otetaan sijoituspäätöksessä huomioon ympäristö, sosiaaliset näkökulmat ja hallintotapa.

Kyselyssä vilahtaa sana ESG (Environment, Social, Governance).

Ystävällisin terveisin

Vuotila Sami

sami.vuotila@student.laurea.fi

Liite 2 Kyselyn kysymykset 1

Onko sinulla toimialaa tai yhtiötä, johon et sijoittaisi eettis- tai vastuullisuussyistä?

Oma vastauksesi _____

Olisitko valmis sijoittamaan yritykseen, joka toimii arvojesi vastaisesti, jos yrityksen tuottopotentiaali olisi poikkeuksellisen hyvä?

Oma vastauksesi _____

Mitkä asiat näet itsellesi tärkeiksi yrityksen toimiessa vastuullisesti?

Oma vastauksesi _____

Seuraatko mahdollisia megatrendejä tai ajankohtaisia ESG-teemoja? Jos kyllä, niin mitä?

Oma vastauksesi _____

Jos olet tehnyt aikaisemman tiedon pohjalta sijoituspäätöksen yritykseen, muuttaisitko päätöstäsi, jos yrityksestä selviäisi arvojesi vastaista toimintaa?

Oma vastauksesi _____

Haetko tietoa yrityksen vastuullisuudesta ennen sijoituspäätöksen tekemistä? Jos kyllä, mistä lähteistä haet tietoa? Jos et, mistä syystä?

Oma vastauksesi _____

Löytyykö sinulta kokemuksia tilanteista tai esimerkitapauksista, joissa vastuullisuusnäkökulmat ovat vaikuttaneet sijoituspäätöksiinne

Oma vastauksesi _____

Lähetä

Tyhjennä lomake

Liite 4 Kysymys 1

Onko sinulla toimialaa tai yhtiötä, johon et sijoittaisi eettis- tai vastuullisuussyistä?

Ei

Yksittäinen yritys olisi Neste. Yleisesti yritykset jotka hyväksikäyttävät halpa- sekä lapsityövoimaa

Ei

Ei

En sijoittaisi suoraan tupakka- tai kannabisyhtiöihin.

Ei

Kannabis toimialana; Exxon yrityksenä (vastuullisuus loistaa poissaolollaan ko. yrityksessä)

Ei

ei

Tupakka ja huumeet

Kyllä, monta!

VAELTAJANKAUPPA

Öljy, tupakka, aseet

Ei

Sotateollisuus, tupakka

Kyllä

Saga furs, kannabisyhtiöt, kryptovaluutat, aikuisviihde, tupakka, aseet, pikavippi firmat.

Pornoteollisuus

Aseet, tupakka, pikamuoti

Ei ole

Ei, moni muukin asia vaikuttaa

Ei

Ei

Ei suoranaista toimialaa, yksittäisiä poikkeuksia varmasti löytyisi.

Ei

Tupakka, aseet

Turkikset, vastuuttomat kaivos-, energia ja elintarvikeyritykset

Ei ole

Kyllä

Ei

Ei.

-Kaikki kiinalaiset yhtiöt

-Yhtiöt joissa suomen valtio käyttää merkittävää äänivaltaa

-Kojamo

Ei

en sijoittaisi fossiilisia polttoaineita tuottaviin yhtiöihin kuten öljy- tai hiilikaivosyhtiöihin, enkä myöskään esim pikamuotiin tai tupakkayhtiöön.

Turkisala

Pikamuotiin liittyvät yhtiöt

Kyllä

Tavallaan. Johdon näkemykset ja alan suunta. Esim Alko. Näkymät heikko.

En koskaan sijoittaisi esim. pikavippi yhtiöihin

Uusiutumattomat polttoaineet, esim. Shell, Neste. Myös Finnair, koska työntävät valtavat määrät kerosiinia ilmaan.

Kannabis

Ei ole

en sijoittaisi vakaumuksen vastaisesti

Aseet

Ei ole.

Ei ole.

Yhtiöt jotka polkevat ihmisoikeuksia tai hyödyntävät lapsityövoimaa. Tupakkateollisuus.

Ei

Tupakka

On joo. Esim. Aseet, huumeet, halpavaateteollisuus ja tupakkayhtiöt,

Ei

Ei

Ei

On

Aseteollisuus, porno

Ei

Koitan vältellä Kiinaa kohteena, mutta se on todella vaikeaa.

Liite 5 Kysymys 2

Olisitko valmis sijoittamaan yritykseen, joka toimii arvojesi vastaisesti, jos yrityksen tuottopotentiaali olisi poikkeuksellisen hyvä?

En

En haluaisi tukea tuollaista yritystä.

Kyllä

En usko

Kyllä olisin, jos tuotto olisi yli 10%.

Kyllä

Miettisin tosi tarkkaan; todennäköisesti en sijoittaisi

Kyllä

en välttämättä

En

Tilapäisesti, ehkä.

kyllä

en

Kyllä

En

Kyllä

En.

Kyllä

En

Kyllä

Ei ole ollut tarvetta, vaihtoehtoja on tarjolla

Joissain tapauksissa kyllä.

Kyllä

Kyllä, riippuu tosin kuinka pahasti arvot menevät ristiin.

Kyllä

Kyllä

En

Kyllä

Mahdollisesti

Kyllä

Kyllä.

Harkitsen tapauskohtaisesti

Kyllä

en

En

En

En

Tuskin en. Tosin omaan terveet arvot joten tämä ei ole ongelma.

En

En. Selkäranka on ihmiselle oltava.

Mahdollisesti

Kyllä olisin

en

En

Mahdollisesti, riippuen kuinka pahasti se on eettisten arvojeni vastaista.

Kyllä olen.

Mahdollisesti kyllä, riippuu mitkä arvot olisivat vastakkain.

Kyllä

En

Valitettavasti kyllä.

Kyllä

Kyllä

Ehkä

En

En

Kyllä

Kyllä, koska se on kannattavaa. Niinhän markkinatalous toimii

Liite 6 Kysymys 3

Mitkä asiat näet itsellesi tärkeiksi yrityksen toimiessa vastuullisesti?

Ei isoja riskisijoituksia, energia tehokkuus

Yrityksen pitää ottaa ympäristön suojelu sekä kierrätys huomioon. Ekologisuus tärkein arvo itsellä

Yhteiskuntavastuu ja henkilöstöpolitiikka

Ympäristö

Pitävät huolta luonnosta, maksavat verot ja reilua palkkaa.

-

Vastuullinen työnantaja: riittävä palkka, avoin keskustelukulttuuri, työntekijöillä riittävä vaikuttamisen mahdollisuus. Toinen ryhmä yritys huolehtii vastuustaan ympäristön suhteen.

tuottaa omistajilleen voittoa, ei tue ituhippejä eikä muuta vihreää enempää kuin se on voiton maksimoimisen kannalta tarpeellista. Tukemalla saattaa saada ilmaista mainosta/maine hyötyä

Ettei yritys vahingoita ympäristöä tai ihmisiä

Työntekijöiden ja asiakkaiden kohtelu, ns. reiluus. Huom. pidän Suomen lakeja täysin riittämättöminä.

arvojen kohtaaminen. Valitsin esimerkiksi yhtä vaeltajankaupan koska se edesauttaa toiminnallaan sananvapauden rajoittamista

Läpinäkyvä toimitusketju, ei lapsityövoimaa, ympäristö

Arvot

Ympäristöarvot, tuotannon eettisyys, ihmisoikeuksien kunnioitus

Ympäristö huomioidaan päätöksissä. Sosiaalinen eettisyys. Tavoittelee hiilineutraaliutta.

Ihmisoikeudet, palkkaus oikeudenmukainen, ei lapsityövoimaa, ei syrjintää.

Ympäristösuojaus, työntekijöiden työolot

Ihmisarvojen mukainen toiminta

Ihmisoikeuksien huomiointi, esimerkiksi ei käytetä lapsityövoimaa

En seuraa erityisemmin

Se, että vastuullisuus ei ole vain suurelle yleisölle tarkoitettua silmänlumetta.

Luonto

Ympäristöystävällisyys ja ihmisoikeudet

Sijoittaminen on vaan rahan tekoa varten, muu on toissijaista

Luontoystävällisyys

Ympäristön huomiointi

Tuotto, vaikutus omaan arkeen

Ympäristövaikutukset

Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen.

Tuotto on ainoa joka ratkaisee.

Yrityksen tehtävä on lakeja noudattaen tuottaa voittoa omistajilleen

ihmisoikeudet

yrityksen pitää toimia yhteiskunnan kokonaisuutena edistävästi

Että yritys ei tuhoa luontoa, esim sademetsiä

Ympäristö ja sosiaaliset vaikutukset.

Läpinäkyvyys, pitkän tähtäimen strategia jossa huomioidaan taloudellinen, sosiaalinen ja ekologinen vastuu, ei viherpesua, innovatiivisia ratkaisuja mietitään ja toteutetaan aktiivisesti esim.

ympäristö vaikutusten parantamiseksi

Reiluiden ja oikeudenmukaisuuden.

eli konkreetia.

Että he toimivat oikeasti näin, eikä kyseessä ole esim viherpesu.

Oikeudenmukaisuus, luonnon suojelu

Työntekijät

ihmisarvon ja luonnon kunnioittaminen

Henkilöstön hyvinvointi, tuotteen/palvelun elinkaaren mittainen aspa, vastuullinen lainanotto ja osingonmaksu

Läpinäkyvyys kaikessa tekemisessä.

Työntekijöiden hyvinvointiin panostaminen.

Avoimuus

Ilmastoystävällisyys ja tuotantoeläinten hyvinvointi

Moraali

Ympäristöasiat ja ihmisoikeudet.

Ympäristön tila

En mitään

Ei huijaa sijoittajia, siis tämä oleellista sijoittajana.

Luonnon resurssien säästäminen lapsille

Aito vastuullisuusstrategia

Maksaa osinkoja

Selkärankaisuus ja läpinäkyvyys

Liite 7 Kysymys 4

Seuraatko mahdollisia megatrendejä tai ajankohtaisia ESG-teemoja ? Jos kyllä, niin mitä ?

Kyllä, kryptovaluuttoja

En seuraa

En

Kyllä, kryptovaluuttoja.

En.

-

Mielenkiinnolla seuraan mitä valtio tekee SSAB:n Raahan tehtaan suhteen.

Ei

en

Seuraan, en sijoita niihin

Yllä mainittuja

en

en

Digitalisaatio, energiamurros.

Seuraan vaihtoehtoisia energiamuotoja sekä älykkäämpiä ratkaisuja esim. kaupunki-infrastruktuurissa, tekoäly, kyberturvallisuus, ruoka ja vesi
Uusiutuva energia ja sähköautot

En

En

En seuraa

Toki. Ja heikkoja signaaleja. Kaikkea

En varsinaisesti.

En

En

En, osinkotuotto edellä mennään

Seuraan liikenteen sähköistymistä, vaateollisuuden vastuullisuutta, biopolttoaineita

Robotiikka, sähköautoilu

En

En

Megatrendejä kyllä ESG-teemoja en.

En seuraa

En

ilmastonmuutokseen varautuminen, esim tuuli- ja aurinkovoimalayhtiöt ovat kiinnostavia

Ilmasto

En seuraa aktiivisesti.

Kyllä, esim. Ilmastonmuutos ja siihen liittyvät uudet innovaatiot ja yritykset, kaupungistuminen, digitalisaatio

Terveys, hyvinvointi sähköistäminen etc..

En

Seuraan politiikkaa ja nämä teemat ovat tällä hetkellä monessa asiassa mukana.

En

En

en varsinaisesti, mutta ajoittain nousee jotkut teemat otsikoihin eikä siitä välty

Terveys, ilmaston lämpenemisen torjunta, kestävä kehitys, kaupungistuminen

Megatrendeistä: teknologia ja siihen liittyvä toiminta. ESG:stä: energia-ala.

En ole seurannut.

Kyllä, minimalismi ja corporate governance

En

Vähän

Joo, ehdottomasti. Kaupungistuminen, ilmastonmuutos, vanheneminen ja terveysteknologia kiinnostaa.

En

En juurikaan

En

En

En kovin aktiivisesti. Ehkä sähköautot ovat sellainen jota seuraan koska se on murheellinen pakote suunnata uudenlaista kulutusta tuotteeseen jota emme välttämättä oikeasti tarvitse

Liite 8 Kysymys 5

Jos olet tehnyt aikaisemman tiedon pohjalta sijoituspäätöksen yritykseen, muuttaisitko päätöstäsi, jos yrityksestä selviäisi arvojesi vastaista toimintaa?

Kyllä. Muitakin hyviä sijoituksia löytyy

Ehkä jos yrityksen toiminta ylittää reippaasti omat arvot. Jos yritys pyrkii parantamaan toimintaansa niin ei ehkä haittaisi

En

Kyllä

Kyllä muuttaisin jos yritys toimii arvojeni vastaan.

Ehkä

Todennäköisesti

kyllä jos selviäisi että yritys laittaa liikaa rahaa hyväntekeväisyyteen

Kyllä

Kyllä.

en muuttaisi.

riippuu tilanteesta, kuinka pahasti arvojeni vastaisesti yritys toimii

En, ellei tieto heikennä yrityksen tuotto-odotuksia.

Ehdottomasti muuttaisin

En

Riippuu tapauskohtaisesti, eli mitä on tapahtunut ja miten johto viestii. Pyrkikö yritys esimerkiksi korjaamaan virheensä.

Ehkä

Kyllä

Mahdollisesti, mutta riippuu millä tavalla yritys ei toimisi vastuullisesti

Ei kaivella vanhoja. En.

Riippuu sijoituksen tuottavuudesta.

En

Hyvin mahdollisesti

Ei

Mahdollisesti

Kyllä

En

Kyllä

En

Vain jos tällä on merkittävää vaikutusta yhtiön tulokseen.

Kyllä. Esimerkkinä fortum, joka meni myyntiin, kun valtio saneli osallistumisen fennoivoimaan sekä myöhemmin saksan hiilivoimaan

En

kyllä

En jatkaisi sijoituksia, pyrkisin myymään pois.

Jos en olisi ehtinyt sijoittaa vielä, luultavasti tekisin muutoksen. Jos olisin ehtinyt sijoittaa, kynnys olisi ehkä suurempi tehdä myynti.

Kyllä

Kyllä. Myin yrityksen kaikki osakkeet kun ilmeni jotain woke näkemyksiä ylimmissä johdossa. Olin oikeassa suunnasta.

Jos olisin tehnyt, vaikuttaisi.

Kyllä.

En osaa sano

Saisi olla tosi räikeä

luultavasti ja varsinkin jos ihmisarvoa ei kunnioiteta (ihmiskauppaa, lapsi/orjatyövoimaa ym)

Kyllä

Mahdollisesti, riippuen kuinka pahasti se on eettisten arvojeni vastaista.

Todennäköisesti en jos tuotto on riittävä. En välttämättä sijoittaisi lisää

Olen näin tehnyt

Jos tuottomahdollisuudet olisivat vastuullisemmassa yrityksessä samankaltaisia

Ehkä

En tiedä. Tekisi mieli sanoa että kyllä, mutta en kuitenkaan ole varma.

En

En

Mahdollisesti, olen niin tehnytkin.

Kyllä

Kyllä

En

Riippuu yrityksen kannattavuudesta

Liite 9 Kysymys 6

Haetko tietoa yrityksen vastuullisuudesta ennen sijoituspäätöksen tekemistä? Jos kyllä, mistä lähteistä haet tietoa? Jos et, mistä syystä?

Kyllä, netistä löytää

Tietoa on vaikeaa saada. Jokin firma pitää ystä esitystä että on vastuullinen, mutta pinta syvemmällä haisee.

En. Sijoittamisen ydin on tuottopotentiaali. Vastuullisuuden nouslessa etsimättä, voisi se vaikuttaa päätökseen.

En

En oikeastaan. Nordnetin sivuilla katson esg-rating mutta en oikeasti välitä siitä hirveästi.

En

Pyrin seuraamaan asioita yleisellä tasolla. Luen Hesarin päivittäin, seuraan YLE:n 20.30 uutiset, luen Yle Areenasta ajankohtaiset uutiset, seuraan taloutta Kauppalehden nettisivuilta.

En

on, luen omilla rahalahjoituksilla hyväntekeväisyyttä. Jos yritys jonka osakkeita omistaisin jakaisi rahojaan niin se tarkoittaisi sitä että joku muu päättäisi mihin kohteisiin minun rahojani jaettaisiin.

En

Tutkimuksista, yrityksen omilla sivuilla, luen myös mitä on sanottu ns rivien välissä. Esim. jos vitataan lakeihin, tiedän että homma on todella huonoilla kantimilla. Myös paljon tutuilla jotka ovat olleet tai ovat yrityksessä töissä. Sieltä saa parhaat tiedot.

en hae.

kyllä, yrityksen verkkosivut ja googlettamalla.

En, yleensä selvää samalla lukemalla vuosikertomus.

Haen useimmiten, joidenkin yhtiöiden kohdalla vastuullisuus saattaa perustua ennakkokäsityksiin ja -oletuksiin

Yrityksen omilla sivuilla usein

Yrityksen omat vastuullisuus raportit. Hän myös Googella tietoa yrityksestä, yleensä rikkeet tulee ilmi ihan hakukoneen avulla. Luen myös ulkopuolisten esim. Pankkien analyyssejä.

En hae, vaikeasta löytää tietoa esim. Työntekijöiden työoloista

En

Keskityn yrityksiä selatessa lukuihin jotka antavat minulle suuntaa omasta tuotostani, mikäli myöhemmin selvää että yritys ei toimi vastuullisesti saatan muuttaa suunnitelmaa

Osaittain vaikuttaa. Netistä

En erityisesti. Sijoitan pääasiassa indeksiin, joten se on hieman hankalaa. Jopa omh sisältää yhtiöitä, jotka eivät tetyistä näkökulmista katsottuna ole vastuullisia (esim. Fortum tai Finnair).

En

En hae, käyn kauppa pääosin helsingin pörsissä. Oletan, että yritysten toimintaa tarkkaillaan Suomessa, ja vastuuton toiminta olisi tiedossani jo valmiiksi.

En

En

En

Google

En, seuraan eri aloja ja yritän sieltä pimia tulevaisuuden markkina johtajia mihin sijoitan

En

En näe vastuullisuuden parantavan tuotto-odotuksia.

En.

Tilinpäätökset, toimintakertomukset, kvartaaliraportit, pörssi tiedotteet etenkin sisäpiirin ostot ja myynnit

En

Kun tulustun yrityksen toimintaan yleisesti, samalla tutkin myös vastuullisuus kysymykset. Lähteenä yrityksen omat sivut ja google

En oikeastaan, tiedän suurin piirtein mihin en halua sijoittaa.

Pitkäselausten kyllä, sijoitan nordnetin kautta, ei sieltä kaivan tiedot ja linkit jotka selaan.

Avaintieto esite, Morning star, valamedia uutiset

En.. brändi kyllä vaikuttaa.

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

En

Liite 10 Kysymys 7

Löytyykö sinulta kokemuksia tilanteista tai esimerkitapauksista, joissa vastuullisuusnäkökulmat ovat vaikuttaneet sijoituspäätöksiinne

Ei löydy

Aikaisempaa sekä tulevaa sijoittamista kryptoihin olen miettinyt uudestaan ekologisuuden näkökulmasta. Onko kryptoihin kulutettu energia sen arvoista että siihen kannattaa enää sijoittaa. Sähkönkulutusta kryptoissa lähentelee pienen valtion sähkönkäyttöä

Ei

Ei

En halunnut sijoittaa tuottoisiin kannabisrahastoihin, koska se ei ole aineena linjassa arvojeni kanssa.

Ei

Ei varsinaisesti. Hukan yllätyin Fortumin päätöksestä ostaa Uniperin.

Ei

Ei

Ei

En sijoita tiettyihin suomalaisiin teknologiateollisuusyrityksiin. Olen esim kuullut useista epäilyistä kiusaamisen jne takia tehdyistä itsemurhista. Näitähän ei Suomessa poliisi oikeasti tutki, toteaa vain kuolinsyy. Yksi on ok jos yritys perusteellisesti muuttii prosesseja. Jos on useampia, yritys ei muuttanut mitään ja julkisuudessa yritys on jopa paljon esittänyt etikkahöpinää, en sijoita. Näitä yrityksiä on pari. Olen kuullut paljon myös muista vakavista ongelmista työntekijöiden kohtelussa, ovat kestäneet vuosikymmeniä eikä mitään ole tehty. Ovat suomalaisia suuryrityksiä. En nyt mainitse nimiä.

Vaeltajankaupan luopuminen yhteistyöstä mielipiteen takia case valavoori

rahastojen ja eif:ien sisällön tarkistus ennen sijoittamista.

Ei

Kaikissa sijoituspäätöksissä on jollain tavoin vaikuttanut vastuullisuusnäkökulmat, esim. SRI-merkinnän omaavaan ETF-rahaston valinta "normaalin" edelle.

Megatrendeihin on houkuttelevaa lähteä mukaan kasvavan markkinan takia

Valitsemani rahastot ovat ympäristöystävällisiä. Harkitsin kryptovaluuttoihin sijoittamista, mutta kova sähkönkulutus oli syynä siihen, etten tehnyt sijoitusta.

Ei

Ei

Ei

Ei, en vaan ole ostanut

Ei

Ei tule mieleen

Ei

Ei

Ei löydy, uskon ettei täysin vastuullisesti toimivaa suurta yhtiötä ole olemassa, omaa omatuntoaan sillä ehkä saa lämmitettyä kun sijoittaa ns. vastuullisiin yrityksiin, kovin kannattavaa sijoitustoimintaa se ei ole. Voin yhtähyvin antaa rahaa hyväntekeväisyyteen.

Vain rahastoissa

Ei

Ei

Kyllä

Ei

olen sijoittanut aina vain järkevää ja vastuullista liiketoimintaa tekeviin, lähinnä suomalaisiin yrityksiin. ulkomaiset sijoitukseni ovat nimenomaan vastuullisuus-lähtökohdasta tehtyjä, kuten scatec solar, vestas ja beyond meat.

Ilmasto-rahasto

Olen miettinyt joltain sijoituskohteita hyvän tuoton perusteella, mutta koska toiminta ei käytännössä vastaa arvojeni, olen jättänyt sijoituksen siihen kohteeseen tekemättä. Mietin jatkuvaa tuottoa ja hyvää tulevaisuuden näkökulmaa innovatiivisissa tuotteissa ja palveluissa, jotka samalla ovat vastuullisesti tuotettuja.

-

Kyllä. Viimeisin tapaaminen next gamesin edustuksen kanssa ja se loputon woke paasaaminen oli surullista. Sormi liipimisellä jos epäonnistumiset jatkuu.

Ei.

Ei

Ei

Kyllä - vanhempani vaihtoivat s-kohdetta "tuottisammasta" epävarmempaan eettisistä syistä

Halusin sijoittaa öljybisnekseen ja valitsin kotimaisen Nesteen vs. Exxon kestävän kehityksen näkökulmasta.

Käytännössä: negatiivinen uutisointi on voinut vaikuttaa päätöksiini.

Ei ole.

Kyllä. Olen sisäistänyt vastuullisuusietoisuuttani ja samalla olen esimerkiksi myynyt yhtiöiden osakkeita, jotka eivät enää vastaa omaa arvopohjaani.

Ei vailettavasti

Ei

Ei

Vaateeteollisuus (esim Marimekko ja H&M) on sellaisia joihin olen jättänyt sijoittamatta juuri siksi, että tuotantoketjuja on vaikea valvoa ja kolmansissa maissa työlöt voivat olla tosi huonot.

Ei

Ei

En muista

Ei

Sain puolisoni aloittamaan sijoittamisen ja suosituksistani hän valitsi kohteeksi ekologisesti kestävä rahaston.

Ei

Tokmanni, CVC group (mehiläinen), Harley Davidson (Ducati / kiinalaiset omistavat), PSA yhtiö, S-yhmä (SOK), Kesko ym.